

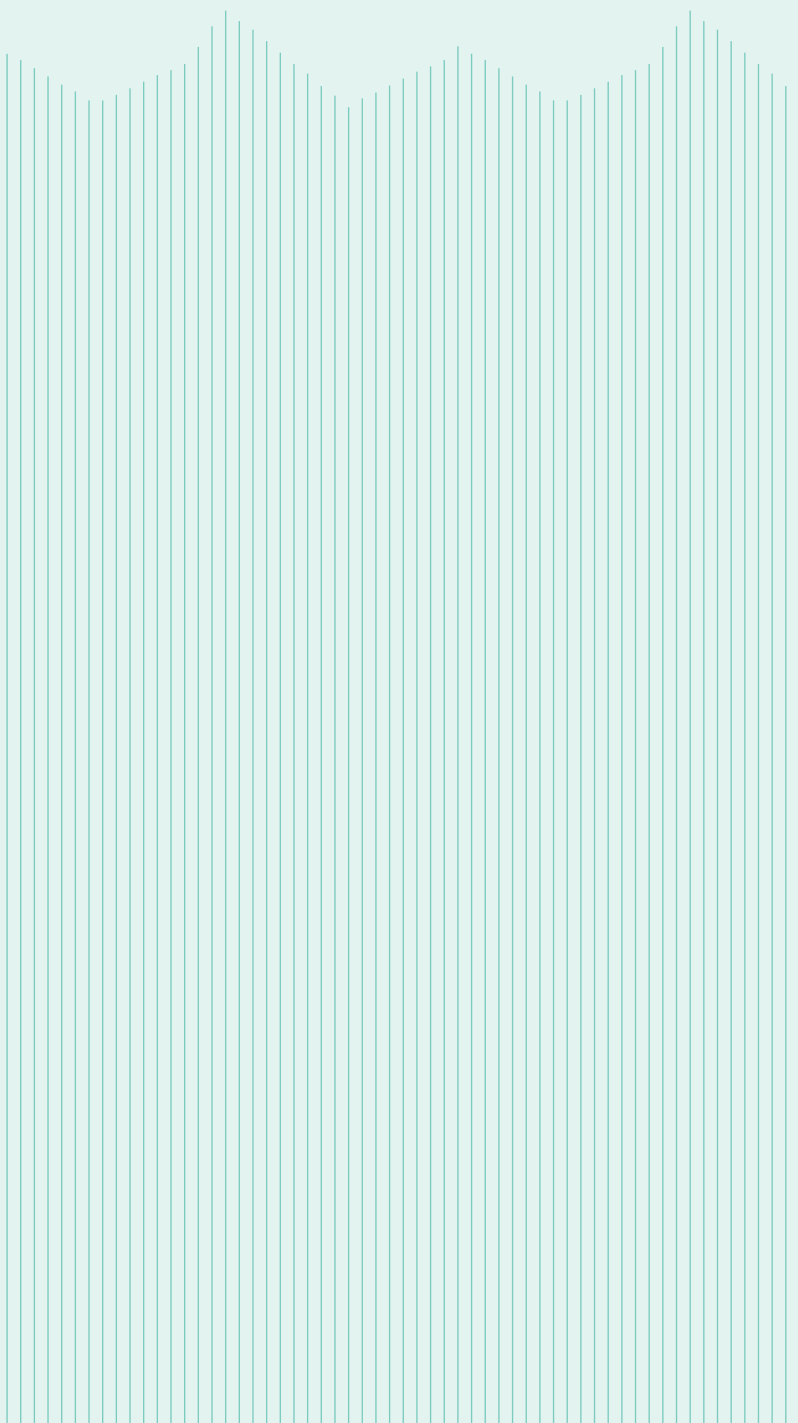
ENERGITILSYNET

RESULTATER OG
UDFORDRINGER

20
17

INDHOLD

PROFIL AF ENERGITILSYNET	2
ENERGITILSYNETS MISSION OG VISION	4
FORORD	6
ENERGIPRISER OG FORBRUGERPRISINDEKSET 2017	10
UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ EL	14
UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ NATURGAS	18
UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ FJERNVARME	22
HUSHOLDNINGERNES ENERGIUDGIFT	26
UDVIKLINGEN I ENGROSPRISERNE PÅ EL OG NATURGAS I PERIODEN 2009 TIL 2017	30
ENERGITILSYNETS EFFEKTIVITETSKRAV TIL ELNETVIRKSOMHEDERNE	34
ENERGITILSYNETS EFFEKTIVITETSKRAV TIL NATURGASDISTRIBUTIONEN	40
SKÆRPET TILSYN MED ENERGISPAREORDNINGEN	44
NY DANSK-POLSK GASFORBINDELSE I STØBESKEEN	48
ENERGITILSYNET	54
ENERGITILSYNETS MEDLEMMER	56
SEKRETARIATET FOR ENERGITILSYNET	58
OM ENERGITILSYNET	60
STØRRE SAGER FOR ENERGITILSYNET	62
STØRRE SAGER I DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE	74
SAGSBEHANDLINGSTID	82
ENERGIKLAGENÆVNET	84
ØKONOMI	86
NY LOVGIVNING	88
ANDRE MYNDIGHEDER PÅ ENERGIOMRÅDET	94

PROFIL AF ENERGITILSYNET

Energitilsynet er en myndighed, der er uafhængig af regeringen. Energitilsynets opgaver er fastlagt i el-, naturgas- og varmeforsyningslovene, og i kraft af dem skal Energitilsynet:

FORTOLKE ENERGILOVENE

Energilovene er i stort omfang rammelovgivning, og det betyder, at Energitilsynet i mange tilfælde har et vidt skøn ved udmøntning af de dele af energilovene, hvor Energitilsynet er myndighed.

BESTEMME/FASTLÆGGE

Energitilsynet fastlægger bestemte niveauer på en række områder, f.eks. effektivitetskrav til netselskaberne inden for el og naturgas, prisloft for affaldsforbrændingsværker, forrentning af indskudskapital i fjernvarmeværker mv.

GODKENDE

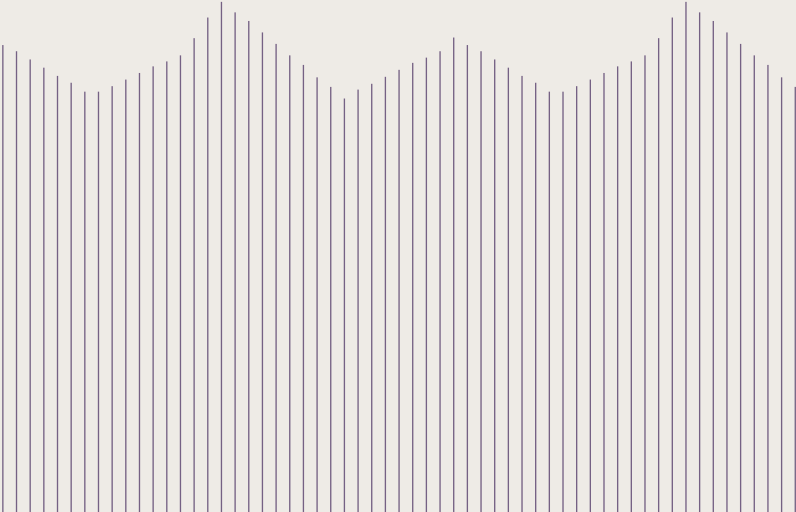
Energitilsynet godkender f.eks. metoder, som netselskaberne på el- og naturgasmarkedet bruger til at fastsætte priser og adgangsvilkår for kunderne, om prisen på varme fra et fjernvarmeværk er rimelig, og om indberetninger fra kommunerne om modtagelse af vederlag fra energivirksomheder er korrekte.

OVERVÅGE

Energitilsynet overvåger og fører tilsyn med en række områder på engrosmarkedet og detailmarkedet for el, naturgas og fjernvarme, håndteringen af lagerkapaciteten på naturgasmarkedet, priser på elektricitet, naturgas og fjernvarme, omkostninger til energibesparelser, branchevejledninger og at de naturlige monopoler ikke begunstiger bestemte virksomheder, herunder koncernforbundne virksomheder. Energitilsynet gennemfører desuden analyser af de regulerede virksomheders opgavevaretagelse.

SKABE GENNEMSIGTIGHED

Energitilsynet arbejder for gennemsigtighed for kunderne på energimarkedet, f.eks. ved at offentliggøre priser på el, naturgas og fjernvarme, fastsætte regler om oplysninger som skal fremgå af forbrugernes energiregninger, drive elprisguiden Elpris.dk mv.

ENERGITILSYNETS MISSION OG VISION

MISSION

Energitilsynet arbejder for velfungerende sektorer inden for el, gas og varme.

Det indebærer:

- Rimelige vilkår for kunder og virksomheder
- Effektiv løsning af opgaver i infrastrukturen
- Bedst mulige rammevilkår.

VISION

At være kendt og anerkendt for faglighed, effektivitet, handlekraft og mod til nytænkning.

FORORD

Regeringen har sammen med et flertal af partier i Folketinget i 2017 indgået en aftale om at ændre organiseringen af tilsynet med el-, gas- og varmesektorerne. Aftalen indebærer en nedlæggelse af Energitilsynet i sin nuværende form samtidig med, at navnet ændres til Forsyningstilsynet. Ifølge aftalen skal Forsyningstilsynet ledes af en uafhængig direktør med beslutningskompetence i alle sager.

Den politiske aftale om Forsyningstilsynet indeholder flere andre elementer. Den "klassiske" tilsynsopgave med at medvirke til løbende effektivisering af de facto monopolerne i el-, gas- og fjernvarmesektorerne bibeholdes. Men Forsyningstilsynet vil i større grad end Tilsynet i dag skulle monitorere og analysere de tre sektorer og mere direkte involveres i udviklingen af regler og bestemmelser i de tre sektorlove for el-, gas- og fjernvarmeområdet.

Energitilsynet blev etableret som selvstændig myndighed ved årtusindskiftet, men med sekreta-

riat i den daværende Konkurrencestyrelse. I 2011 blev Energitilsynets sekretariat skilt ud fra Konkurrencestyrelsen, og Energitilsynet fungerede fra det tidspunkt med eget sekretariat og med en direktør, der refererede til formandskabet for Energitilsynet.

De regulatoriske opgaver er forandret og udvidet gradvist fra årtusindskiftet og frem til nu. Der er tale om en ændring fra en regulering, der i overvejende grad var baseret på national lovgivning, var reaktiv og fastsatte bestemte niveauer f.eks. for energipriser til i dag, hvor reguleringen er baseret på både national og europæisk lovgivning. Nu er en væsentlig del af reguleringen proaktiv og drejer sig om at undersøge, om spillereglerne på en lang række områder er hensigtsmæssige og bliver overholdt. Prisreguleringen er for størstedelens vedkommende afløst af en overvågning, og Energitilsynet fastlægger nu visse betingelser for import og eksport af el og gas. Energitilsynet har gennemført forskellige større analyser for at afdække, om reguleringen virker efter hensigten.

Energitilsynets regulering har været baseret på en grundlæggende mission om at medvirke til at skabe velfungerende el-, gas- og fjernvarmesektorer, og hvor vilkårene for kunder og energivirksomheder er blevet afvejet for at skabe rimelig balance mellem mange hensyn, herunder konkurrenceforhold og stabilitet i forsyningen. Samlet indebærer det, at vi som uafhængige eksperter og med den unikke kompetence, der er

opbygget i Energitilsynets organisation, gennem vores afgørelser har udmøntet lovgivningens brede rammer til konkret regulering. Endvidere har vi, når det var hensigtsmæssigt, gjort ministeren på området opmærksom på forhold eller regler, der efter Energitilsynets opfattelse burde justeres.

Energitilsynet er løbende blevet pålagt nye opgaver som f.eks. senest det forstærkede og påkrævede tilsyn med energispareomkostningerne i netvirksomhederne på el-, gas- og fjernvarmeområdet. Energitilsynet har set denne udvikling som en konsekvens af den særlige ekspertise, der er opbygget gennem årene, og Energitilsynets uafhængighed af både politiske og sektormæssige interesser.

Set på tværs af de tre sektorer så står kunderne i dag med en forsynings- og leveringssikkerhed, der er høj, også sammenlignet med situationen generelt i Europa.

Elsektoren er den mest liberaliserede af de tre forsyningsområder, som Energitilsynet regulerer. Størstedelen af handelen på engrosmarkedet sker åbent og transparent på børsen. Der er et stort antal leverandører og mange produkter for kunderne at vælge imellem. Det er understøttet af Energitilsynet, der har forenklet elregningen og åbnet en velfungerende online elprisguide, der kan hjælpe kunderne på vej. Samtidig har Energitilsynet gennem effektivitetspresset på netvirksomhederne sænket loftet over virksomhedernes

maksimalt tilladte opkrævningsmuligheder hos kunderne med i alt lige i underkanten af en mia. kr., uden at der er indikatorer, der peger på reguleringen har svækket vedligeholdelse og nyinvesteringer i den vitale el-infrastruktur.

En af udfordringerne for Forsyningstilsynet bliver blandt andet at videreudvikle incitament, der fremmer effektiviteten i infrastrukturvirksomhederne, bidrager til at nødvendige investeringer gennemføres og har fokus på konkurrencen på detail- og engrosmarkedet.

Gassektoren er markedsmæssigt ikke på niveau med elmarkedet. Den er endvidere præget af den overordnede politiske ambition om, at Danmark på sigt skal være fri af fossile energikilder. En større del af handelen på engrosmarkedet er flyttet fra bilaterale aftaler til børshandel, og kunderne har et svagt stigende antal leverandører at vælge imellem. Energitilsynet har lagt et effektivitetspres på de få netvirksomheder på gasområdet efter

samme mønster som på elområdet. Energitilsynet har således sænket loftet over netvirksomhedernes maksimalt tilladte opkrævningsmuligheder hos kunderne med i alt lige i underkanten af 200 mio. kr.

En af udfordringerne for Forsyningstilsynet bliver blandt andet at bevare og udvikle et konkurrencepræget gasmarked, selv om markedet bliver mindre i de kommende år.

Energitilsynet har senest med en række afgørelser bidraget til muligheden for, at det danske gasmarked kan få tilført nye indtægter fra transport af gas fra Norge til Polen. Indtægter, der kan bidrage afgørende til, at de tilbageværende danske gas-kunder ikke bliver økonomisk urimeligt ramt af den ventede tilbagegang i detail-salget. Det er endnu uvist om denne nye transportkorridor, Baltic Pipe, bliver en realitet. Men Energitilsynet har bidraget til klarhed om de regulatoriske rammer forud for en anlægsbeslutning.

Fjernvarmesektoren adskiller sig betydeligt fra el- og gassektorerne, da den grundlæggende økonomi er baseret på "hvile i sig selv"-princippet. Fjernvarmevirksomhedernes placering i den samlede energisektor er central, blandt andet fordi prisen på fjernvarme udgør en væsentlig del af energiregningen for hen ved to tredjedele af husstandene i Danmark. Regeringen har blandt andet på den baggrund indgået en aftale med et flertal af partier i Folketinget om, at der skal indføres et øget effektivitetspres på sektoren, et pres der i vid udstrækning skal svare til reguleringen af netvirksomhederne på el- og gasområdet.

En af de kommende års store udfordringer bliver derfor at rulle en ny økonomisk regulering ud i sektoren og i den forbindelse få et mere præcis billede af effektiviseringspotentialer i fjernvarmevirksomhederne.

På varmeområdet har Energitilsynet gennem sine afgørelser fastlagt rammevilkårene for sektoren, herunder også vilkårene for virksomhedernes integration i den samlede forsyningskæde. Energitilsynet har således fastlagt princippet for, hvad varme fra affaldsfyrede kraftvarmeværker maksimalt må koste. Med en principiel afgørelse har Energitilsynet banet vejen for, at centrale kraftvarmeværker landet over har kunnet omlægge el- og fjernvarmeproduktionen fra kul til biomasse på et grundlag, der sikrer fjernvarmebrugere rimelige

priser. Og Energitilsynet har truffet en række principielle afgørelser om forrentning af indskudskapitalen i ca. 60 fjernvarmevirksomheder. Det skaber en afklaring på dette område forud for indførelsen af ny økonomisk regulering af sektoren.

Energitilsynet står nu overfor at skulle overdrage stafetten til det kommende Forsyningstilsyn. Gennem de mange år Energitilsynet har virket, er der udviklet både en tradition og respekt for vores uafhængighed fra både politisk og fra sektorens side. Det vil være vigtigt, at denne tradition og respekt bæres videre overfor den kommende direktør for Forsyningstilsynet, således at direktøren, ud over den lovfæstede uafhængighed, også i praksis får klare rammer for at agere tilstrækkeligt uafhængigt. Erfaringen har vist, at der er behov for en regulator, der uafhængigt af politiske og sektormæssige interesser afvejer hensyn til samfund, virksomheder og kunder på et sagligt grundlag.

ENERGIPRISER OG FORBRUGERPRIS- INDEKSET 2017

Den gennemsnitlige forbrugerpris på el faldt i 2017 for første gang i en årrække. De gennemsnitlige forbrugerpriser på naturgas og fjernvarme steg til gengæld

Den gennemsnitlige forbrugerpris på el faldt i 2017, mens den gennemsnitlige forbrugerpris på naturgas og fjernvarme steg i det forløbne år.

I forhold til 2016 var udviklingen i de gennemsnitlige forbrugerpriser på el, naturgas og fjernvarme¹ følgende:

- Elprisen² er faldet med 2,5 pct.
- Naturgasprisen³ er steget med 7,2 pct.
- Fjernvarmeprisen er steget med 0,5 pct.

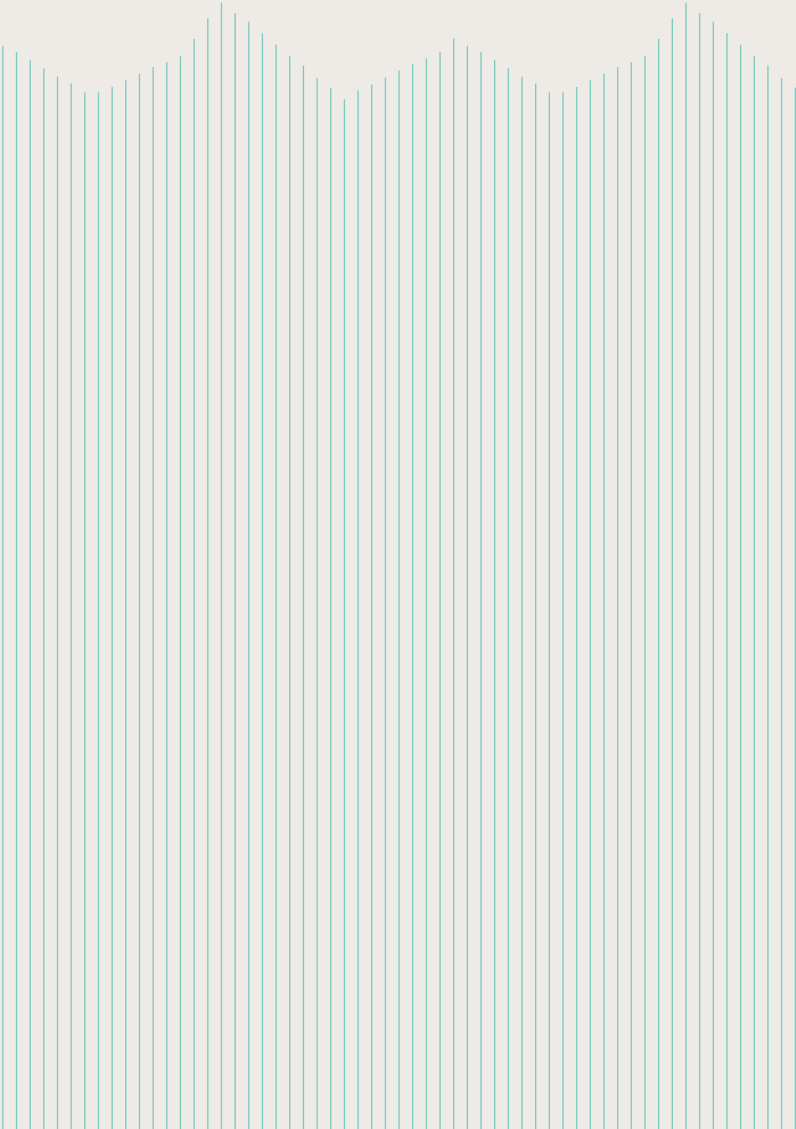
Forbrugerpriserne generelt steg med 1,2 pct. i 2017 i forhold til 2016.

Faldet i den gennemsnitlige elpris må blandt andet ses i sammenhæng med, at forbrugerne har betalt mindre til distribution af el i 2017 og et mindre fald i afgiftsbetalinger.

¹ Sekretariatet for Energitilsynet, egne beregninger baseret på egne prisstatistikker og Danmarks Statistik.

² Med elprisen menes den gennemsnitlige, månedlige forbrugerpris. Der skal tages forbehold for, at data indtil 31. marts 2016 stammer fra Dansk Energi, som tidligere meddelte priserne til Danmarks Statistik og Eurostat, inkl. transportbetaling og afgifter. Prisen var en gennemsnitspris, som "passive" forbrugere betalte. Fra 1. april 2016 er prisen beregnet med udgangspunkt i data af et vægtet gennemsnit af de mest solgte produkter. En elforbruger er her defineret ved et årligt elforbrug på 4000 kWh.

³ Med gasprisen menes elementet Gaspris fra Energitilsynets kvartalsvise gasprisstatistikker. Dette element er en kunde- og volumenvægtet listepris af forsyningspligtpriser og priser på de ikke-regulerede produkter fra Ørsted, HMN og NGF Nature Energy. Energitilsynet holder øje med, at priserne på forsyningspligtig naturgas følger engrosprisen på naturgas med et tillæg, der dækker gasleverandørens øvrige omkostninger til distribution og transmission samt dækningsbidrag.

Den stigende pris på naturgas må primært ses i sammenhæng med, at engrosprisen⁴ har været opadgående i perioder i 2017.

Efter en årrække med prisfald har der det seneste år været en mindre stigning i prisen på fjernvarme.

ENERGIPRISER OG FORBRUGERPRISINDEKS FRA 2013 TIL 2017

Set over en femårig periode fra 2013-2017 er den gennemsnitlige elpris for forbrugerne steget med ca. 1,7 pct. – i samme periode steg forbrugerprisindekset med knapt 2,4 pct. (figur 1). Stigningen i elprisen i perioden har blandt andet baggrund i øgede afgifter, især forbrugernes

betaling til offentlige forpligtelser/PSO, der bruges til at støtte vedvarende energi og energiforskning, øgede udgifter til energisparerådgivning og nyinvesteringer i blandt andet kabellægning af luftledninger.

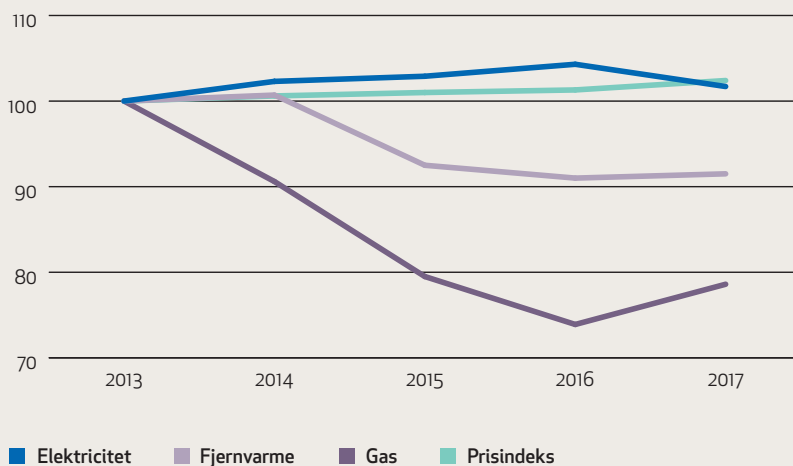
Den gennemsnitlige prisudvikling har formet sig noget anderledes for naturgas og fjernvarme i perioden (figur 1).

Den gennemsnitlige forbrugerpris på naturgas er således faldet med ca. 21,4 pct. fra 2013 til 2017. Prisfaldet skal blandt andet ses i sammenhæng med relativt vigende priser på engrosmarkedet.

Den gennemsnitlige fjernvarmepris er faldet med ca. 8,5 pct. i perioden fra 2013-2017. En væsentlig årsag til de faldende priser på fjernvarme vurderes at være faldende produktionsomkostninger, især lavere brændselspriser.

⁴ *Udviklingen i engrospriserne på naturgas og el er uddybet i afsnittet "Historisk udvikling i engrospriserne på el og naturgas".*

FIGUR 1 | Forbrugerpriser på el, naturgas og fjernvarme i sammenligning med forbrugerprisindekset, 2013-2017 (indeks: 2013=100)

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynets prisstatistikker og Danmarks Statistik.

Note 1: Fjernvarmepriserne er forsyningernes gennemsnitspriser for en standardbolig på 130 kvm. med et varmeforbrug på 18,1 MWh vægtet med forsyningernes størrelse målt som forventet årssalg i MWh. De vægtede gennemsnitspriser er som regel mest relevante, da de bedst beskriver de varmepriser, som forbrugerne i gennemsnit oplever, fordi der tages højde for forsyningernes meget forskellige størrelse.

Note 2: Fjernvarmepriserne er beregnet på priser gældende pr. december for de pågældende år. El- og naturgaspriserne er gennemsnitlige priser for det pågældende år.

UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ EL

I perioden 2011-2016 har den gennemsnitlige forbrugerpris på el i løbende priser været nogenlunde uændret

Den gennemsnitlige forbrugerpris på el er steget med lige godt 15 pct. over de seneste ni år (figur 2). Det hænger især sammen med stigende PSO-afgift, flere omkostninger til energisparerådgivning og nyinvesteringer i kabellægning af luftledninger mv.

Fra 2011-2016 har den gennemsnitlige forbrugerpris i løbende priser været nogenlunde uændret. I 2017 faldt forbrugerprisen med 2,5 pct. i forhold til 2016. Prisfaldet må blandt andet ses i sammenhæng med en lavere netbetaling.

Prisen på energidelen er i perioden 2009 til 2017 faldet relativt med ca. 18 pct.

UDVIKLING I EL-DISTRIBUTIONSOMKOSTNINGER

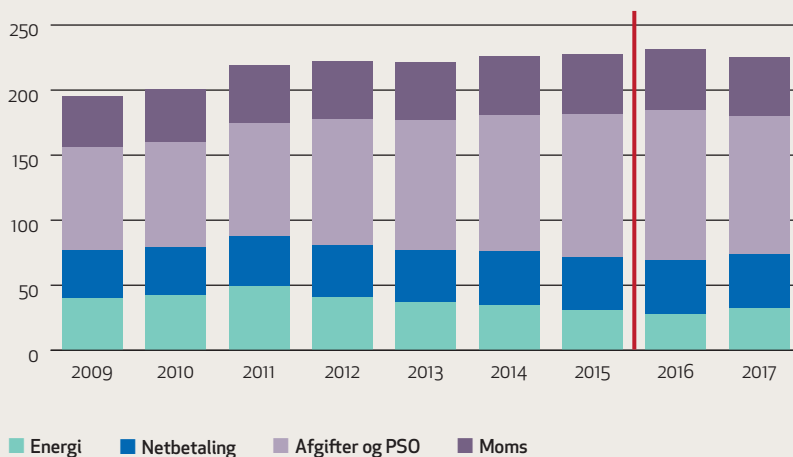
De gennemsnitlige forbrugerudgifter til distribution i elnetene, et område som Energitilsynet fører tilsyn med gennem effektivitetsreguleringen af elnetvirksomhederne, er steget i løbende priser fra i 2009 at udgøre 28,7 øre pr. kWh til i 2017 at udgøre 32,5 øre pr. kWh (figur 3).

I 2017 faldt de gennemsnitlige omkostninger til distribution imidlertid med ca. 7 pct. eller 2,5 øre/kWh i forhold til 2016. Prisfaldet kan henføres til en lavere netbetaling.

ELPRISENS SAMMENSÆTNING

Forbrugerprisen på elektricitet er sammensat af flere forskellige komponenter (figur 4). Afgifter udgør størstedelen af den samlede elpris.

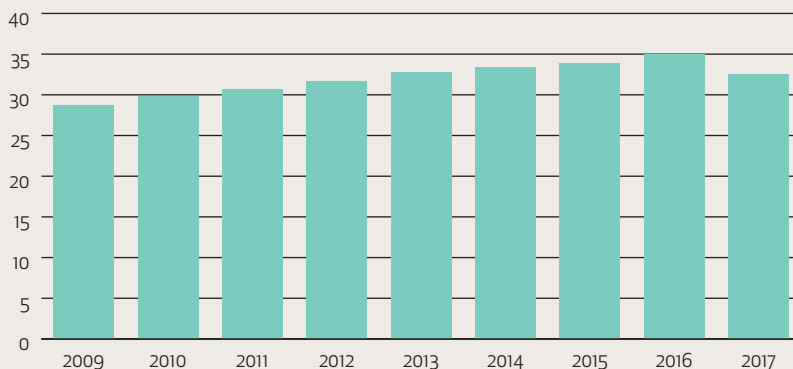
FIGUR 2 | Gennemsnitlige forbrugerpriser på elektricitet, fordelt på priselementer, øre pr. kWh/år, løbende priser

Kilde: Energitilsynets elprisstatistik til og med 31. marts 2016. Fra og med 1. april 2016 er priser hentet fra www.elpris.dk.

Note: Rød streg markerer ny beregningsmetode. Til og med 31. marts 2016 er den gennemsnitlige forbrugerpris beregnet med udgangspunkt i Energitilsynets elprisstatistik for forsyningspligtig el. Fra og med 1. april 2016 er beregning baseret på pris og produktoplysninger for 30 af de mest solgte produkter udbudt på www.elpris.dk, målt på salgsvolumen (vægtet gennemsnit).

FIGUR 3 | Forbrugerudgift til distribution 2009-2017, øre pr. kWh i løbende priser

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

Note: Distribution omfatter abonnement og forbrugernes betaling for distribution i nettet for en forbruger med et årligt forbrug på 4.000 kWh.

FAKTA | Energitilsynet og elpriserne

Energitilsynet og elpriserne

Detailmarkedet: Energitilsynet overvåger, om elpriserne på detailmarkedet er rimelige, sammenlignelige og ikke-diskriminerende.

Engrosmarkedet: Energitilsynet overvåger priserne på engrosmarkedet for el.

Energiprisen, dvs. elprisen uden afgifter, transport og levering, udgjorde i 2017 33,1 øre/kWh eller 15 pct. af den gennemsnitlige forbrugerpris. Afgifter og moms udgjorde ca. 151 øre/kWh, hvilket svarer til 67 pct. af den samlede elpris. De resterende 41 øre/kWh eller ca. 18 pct. gik til netbetaling og abonnement. Af de 41 øre/kWh er ca. 33 øre til betaling for distribution, mens ca. 8 øre/kWh er til betaling for transmission.

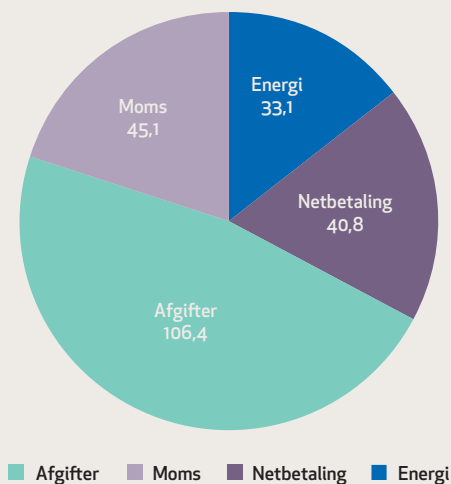
DETAIL- OG ENGROSPRIS PÅ EL

Energiprisen består af et engros- og et detailelement (figur 5).

Ca. 70 pct. af energiprisen går til engrosleddet, hvor prisen fastsættes på den nordiske elbørs, Nord Pool. De resterende 30 pct. går til detailledet. Det er den del af elregningen, som elleverandørvirksomhederne reelt kan konkurrere på.

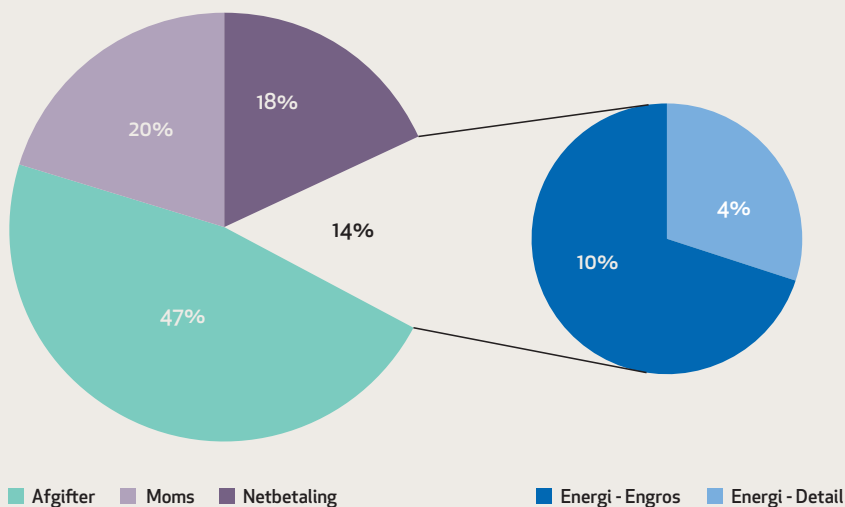
Den gennemsnitlige energipris var i 2017 på 33,1 øre/kWh. Detailledet konkurrerede i gennemsnit på ca. 9 øre/kWh ud af den samlede gennemsnitlige forbrugerpris på el, der var på ca. 225 øre/kWh i 2017.

FIGUR 4 | Elprisens sammensætning 2017, øre pr. kWh

Kilde: Beregning er baseret på et volumenvægtet gennemsnit af de 30 mest solgte markedsprodukter.
Note: PSO, også kaldet offentlige forpligtelser, er inkluderet i afgifter.

FIGUR 5 | Elprisens sammensætning i detail 2017, pct. pr. kWh

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet, egne beregninger.

UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ NATURGAS

Den gennemsnitlige forbrugerpris på naturgas steg i løbende priser i 2017 efter et 2016 med den hidtil laveste pris siden 2009

Den gennemsnitlige pris for forbrugerne har bevæget sig op og ned siden 2009. Prisen toppede i 2011, hvorefter prisen faldt relativt frem til det laveste niveau i 2016 i perioden. I 2017 steg den gennemsnitlige gaspris til forbrugerne imidlertid 0,5 kr. pr. kbm.

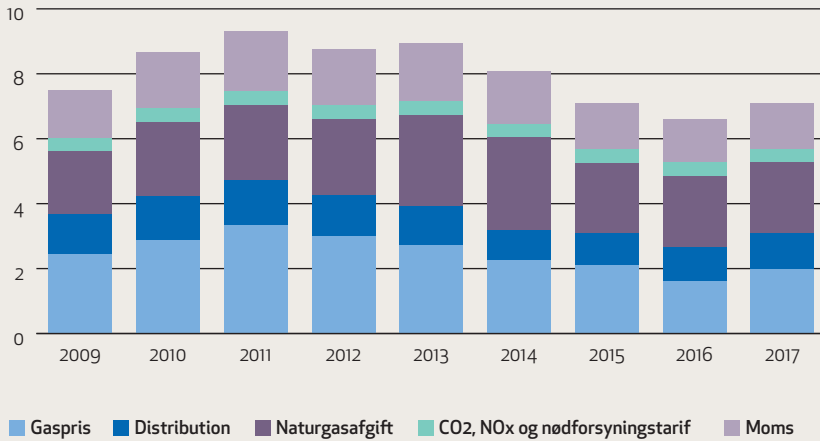
En direkte sammenligning af prisen i 2009 med prisen i 2017 viser, at den gennemsnitlige gaspris er faldet med ca. 7 pct. Denne udvikling kan ses som en spejling af prisudviklingen på engrosmarkedet.⁵

UDVIKLING I GAS-DISTRIBUTIONSOMKOSTNINGER

Den gennemsnitlige forbrugerudgift til distribution i nettene, et område som Energitilsynet fører tilsyn med gennem effektivitetsreguleringen af netdistributionselskaberne, har svinget de seneste ni år. Forbrugernes udgift til distribution toppede i 2011 for så at falde de efterfølgende 3 år. Siden 2014 har der været en tendens til stigende distributionsudgifter målt i løbende priser (figur 7).

⁵ Udviklingen i engrospriserne på naturgas er uddybet i afsnittet "Historisk udvikling i engrospriserne på el og naturgas"

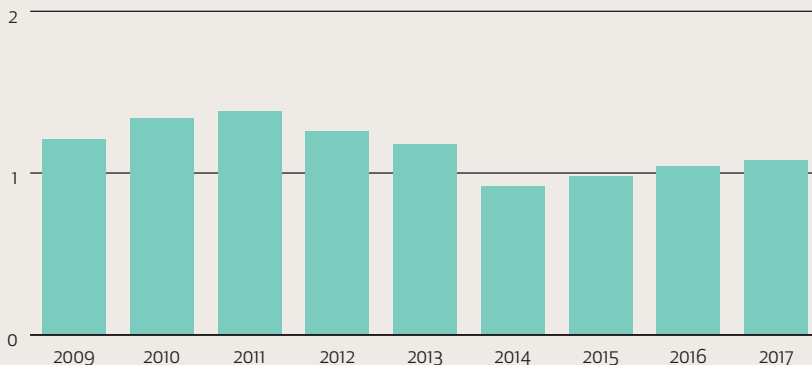
FIGUR 6 | Gennemsnitlig forbrugerpris på naturgas, fordelt på priselementer, kr. pr. kbm./år i løbende priser

Kilde: Prisstatistik, Sekretariatet for Energitilsynet.

Note: Med gasprisen menes elementet gaspris fra Energitilsynets kvartalsvise gasprisstatistikker. Dette element er en kunde- og volumenvægtet listepriis for forsyningspligtpriser og priser på de ikke-regulerede produkter fra Ørsted, HMN og NGF Nature Energy.

FIGUR 7 | Forbrugerudgifter til distribution af naturgas, kr. pr. kbm./år, i løbende priser

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Note: Fra 2010 er udgifter til abonnement indregnet i distributionsbetalingen

FAKTA | Energitilsynet og naturgaspriserne

Energitilsynet fører tilsyn med priserne på forsyningspligt- og tilbagefaldsprodukter for naturgas.

Forsyningspligtprodukt: De kunder, der ikke aktivt har valgt naturgasleverandør, får automatisk leveret naturgas fra et forsyningspligtselskab, som Energistyrelsen har udpeget efter en udbuds-runde. Energitilsynet holder øje med, at prisen følger engrosprisen på naturgas med et tillæg, der dækker gasleverandørens øvrige omkostninger (diverse distributionsomkostninger, dækningsbidrag og omkostninger til transmission i Danmark).

Tilbagefaldsprodukt: I forbindelse med udbuddet af forsyningspligtbevillingerne i 2013 blev kunderne informeret om, at de aktivt kunne vælge et bestemt produkt. Hvis kunderne ikke traf et aktivt valg og i forvejen købte et forsyningspligtprodukt, blev kunderne automatisk overført til et tilbagefaldsprodukt, der blev udbudt af kundens daværende gasselskab. Energitilsynet holder øje med, at prisen på dette produkt ikke overstiger den pris, som forsyningspligtproduktet ville have haft, hvis der ikke havde været et udbud.

Overvågning: Energitilsynet overvåger generelt priserne på det frie kommercielle detailmarked og på engrosmarkedet.

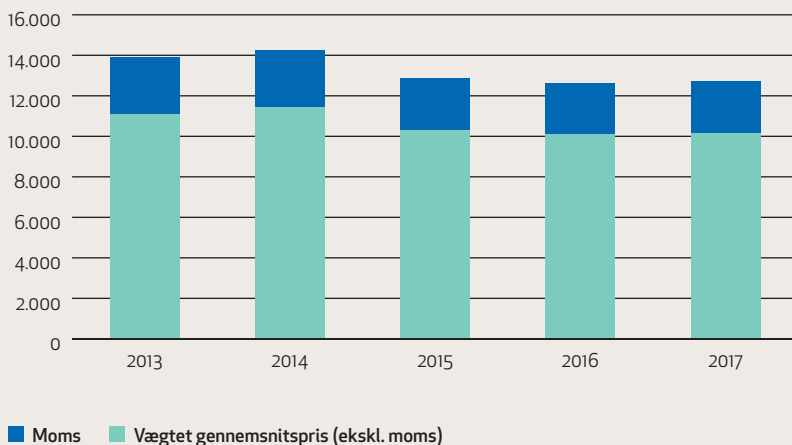
UDVIKLINGEN I FORBRUGERPRISEN PÅ FJERNVARME

Den gennemsnitlige forbrugerpris på fjernvarme steg ganske lidt i 2017 efter et par år med faldende priser

Den gennemsnitlige forbrugerpris på fjernvarme steg med 0,5 pct. fra december 2016 til december 2017 i løbende priser. Dette efter et par år hvor den gennemsnitlige forbrugerpris har været faldende (figur 8).

Prisen for at opvarme et typisk hus toppede i 2014 med en gennemsnitspris på knapt 14.000 kr. Siden faldt prisen i 2015 og 2016 for så at stige i 2017, hvor den gennemsnitlige årlige udgift til fjernvarme i et standardhus udgjorde 12.700 kr. Svingningerne i den gennemsnitlige fjernvarmepris må formentlig ses i sammenhæng med udviklingen i brændselspriserne.

FIGUR 8 | Gennemsnitlig forbrugerpris på fjernvarme, kr./år, 2013-2017, løbende priser

Kilde: Energitilsynets prisstatistikker fra december 2013-2016 er baserede på fjernvarmevirksomhedernes pris-anmeldelser til Energitilsynet.

Note: Gennemsnitpriserne er vægtet med varmeforsyningernes forventede årssalg, jf. deres indberettede budgetter. Priserne er årlige for et standardhus på 130 kvm. og et varme-forbrug på 18,1 MWh om året. I fjernvarmeprisen indgår afgifter på det brændsel, som fjernvarmen produceres med.

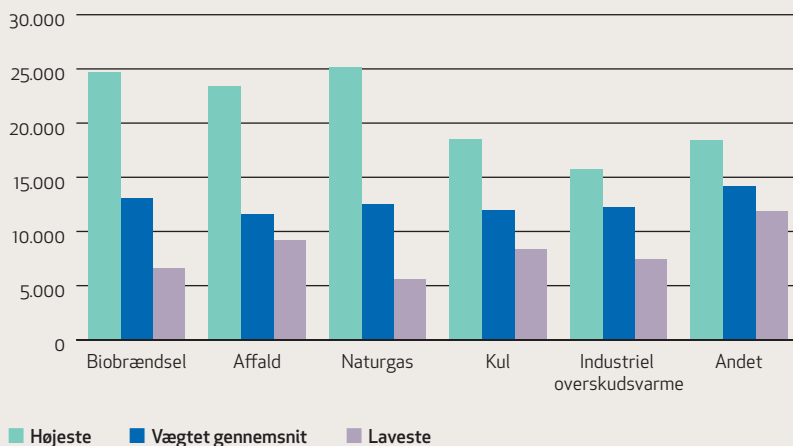
FAKTA | Energitilsynet og fjernvarmepriserne

Energitilsynet fører tilsyn med fjernvarmeværkernes priser, der reguleres på grundlag af et hvile-i-sig-selv princip. Princippet indebærer, at fjernvarmepriserne som udgangspunkt ikke må være højere end de nødvendige produktions-, distributions- og administrationsomkostninger.

Den gennemsnitlige pris til forbrugerne dækker dog over, at der er store forskelle i priserne hos de enkelte fjernvarmevirksomheder (figur 9).

Der er mange årsager til de store forskelle i forbrugernes fjernvarmepriser. Energitilsynets varmprisanalyse fra 2013 viste, at størrelse, primærbrændsel, bymæssig beliggenhed og ejerskabstype tilsammen kan forklare ca. to tredjedele af prisforskellene. Den sidste tredjedel kan skyldes andre faktorer som f.eks. forsyningernes alder, afskrivningspolitik, effektivitet mv.

FIGUR 9 | Højeste, gennemsnitlige og laveste forbrugerpris, opdelt på brændselstype for fjernvarme, kr. pr. år for standardhus

Kilde: Energitilsynets fjernvarmestatistik 2017, som er baseret på fjernvarmevirksomhedernes pris-anmeldelser til Energitilsynet.

Note: Priserne er vægtede årlige gennemsnitpriser for et standardhus på 130 kvm. og et varmeforbrug på 18,1 MWh vægtet med forsyningernes indberettede forventede årssalg.

HUSHOLDNINGERNES ENERGIUDGIFT

Husholdninger med el og fjernvarme har haft en samlet energiregning, der var en anelse lavere i 2017 end i 2016. Derimod har husholdninger med el og naturgas haft en mindre stigning i den årlige energibetalingen

Energitilsynet fører tilsyn med el-, naturgas- og fjernvarmeområderne, og netop el, naturgas og fjernvarme udgør langt størstedelen af den samlede energiregning i danskernes boliger.

Der er ca. 2,7 mio. boliger⁶ i Danmark. Tæt på 100 pct. benytter el på den ene eller anden måde – til belysning, madlavning, vask, køl, frys, opvarmning, underholdning mv.

Ca. 1,7 mio. boliger⁷ bliver opvarmet med fjernvarme. Ca. 410.000 bliver opvarmet med naturgasfyr. Ca. 240.000 bliver opvarmet med oliefyr. Ca. 122.000 bruger elvarme og ca. 64.000 har varmepumpe. De resterende boliger bruger andre opvarmningsformer som brænde, halm mv., eller også er opvarmningsformen ikke oplyst. Dermed har Energitilsynets tilsyn en væsentlig indflydelse på størstedelen af husholdningernes energiregning.

UDGIFTER TIL ELEKTRICITET OG FJERNVARME

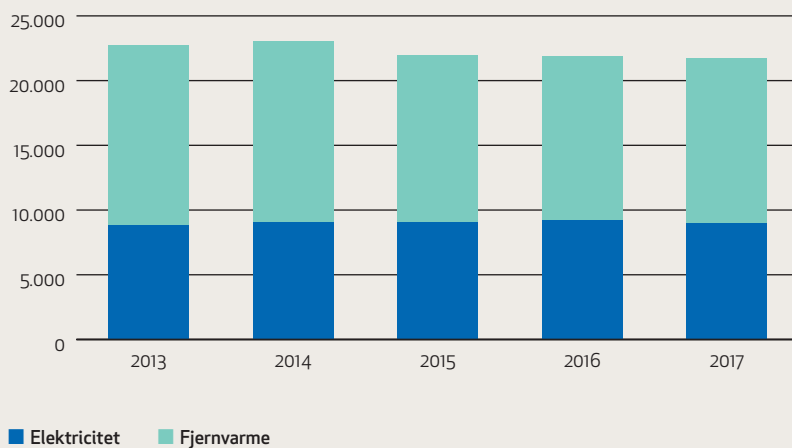
Den samlede el- og fjernvarmeregning for en typisk husstand var en anelse lavere i 2017 end i 2016 (figur 10).

I løbende priser faldt de gennemsnitlige årlige udgifter i en husstand, der bruger elektricitet og fjernvarme, fra ca. 21.900 kr. i 2016 til ca. 21.700 kr. i 2017. Heraf udgjorde udgiften til fjernvarme 12.700 kr. og udgiften til el 9.000 kr.

⁶ Danmarks Statistik, Statistikbanken/BOL105. En bolig er her defineret som en bolig med CPR-tilmeldte personer.

⁷ Alle oplysninger om opvarmningsform er angivet med kilde i Statistikbanken/BOL15

FIGUR 10 | Udgifter til el og fjernvarme for standardbolig, kr./år, løbende priser

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Note: Figuren viser priserne for en husstand i et standardhus på 130 kvm, har et elforbrug på 4000 kWh og et varmeforbrug på 18,1 MWh. Alle priser er vægtede årlige gennemsnitspriser.

Den samlede el- og fjernvarmeregningen toppede i 2014 og er siden faldet år for år set over en femårig periode.

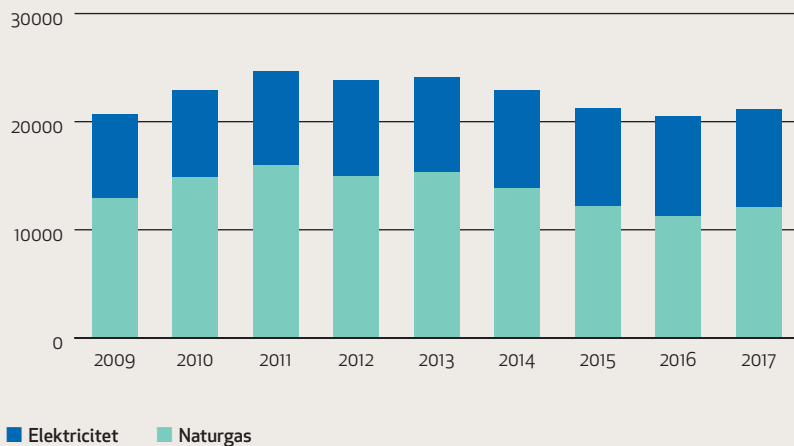
UDGIFTER TIL ELEKTRICITET OG NATURGAS

Den samlede el- og naturgasregning for en typisk husstand steg i 2017

i forhold til 2016 (figur 11). I løbende priser steg denne husstands årlige regning i gennemsnit med ca. 600 kr. fra 20.500 kr. til ca. 21.100 kr. Denne stigning skal ses i lyset af, at udgiften til elektricitet faldt ca. 200 kr., mens udgiften til naturgas steg med ca. 800 kr.

Set over hele perioden toppede gennemsnitsfamiliens udgift til el og naturgas i 2011. Herefter har hovedtenden- sen været et relativt fald i den samlede udgift.

FIGUR 11 | Udgifter til el og naturgas for typisk familie, kr./år, løbende priser

Kilde: Prisstatistik på el og naturgas, Sekretariatet for Energitilsynet.

Note: Typisk familie der bor i et standardhus på 130 kvm., har et elforbrug på 4000 kWh og et varmeforbrug på 18,1 MWh eller 1709 kbm. naturgas.

UDVIKLINGEN I ENGROSPRISERNE PÅ EL OG NATURGAS I PE- RIODEN 2009 TIL 2017

Den gennemsnitlige engrospris på el har været svingende i 2017, men sluttede året på et lavere niveau end ved årets start. Den gennemsnitlige engrospris på naturgas faldt en del i starten af 2017, men sluttede året på nogenlunde samme niveau som ved årets start

EL

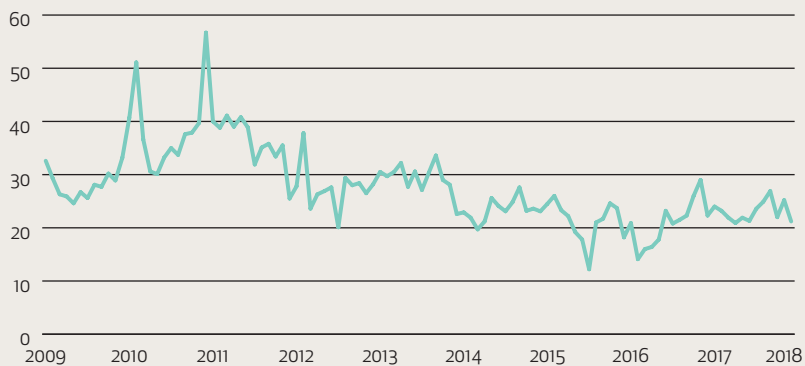
Den gennemsnitlige engrospris på el har svinget i 2017. Største udsving var i andet halvår, hvor prisen nåede op på ca. 27 øre/kWh.

Prisen sluttede året i 21,2 øre/kWh, hvilket er et fald på 2 øre/kWh i forhold til starten af 2017 (figur 12).

Blandt mulige årsager til udviklingen og faldet i engrosprisen i 2017 kan nævnes, at der blandt andet har været gode produktions- og vindforhold for vindmøllerne, der har relativt lave marginale produktionsomkostninger. Produktionsforholdene på de nordiske vandkraftværker har desuden været rimelige, fordi nedbørsmængderne var tæt på middel.

Set over den ni-årige periode har der været store udsving i den gennemsnitlige engrospris. Prisen toppede ved årsskiftet 2010/2011 og faldt i midten af 2015 til det hidtil laveste niveau i perioden.

FIGUR 12 | Udviklingen i den gennemsnitlige engrospris på el, 2009-2017, øre/kWh

Kilde: Energinet.dk

Note: Data er månedlige gennemsnit, som viser gennemsnitsprisen for Vest- og Østdanmark.

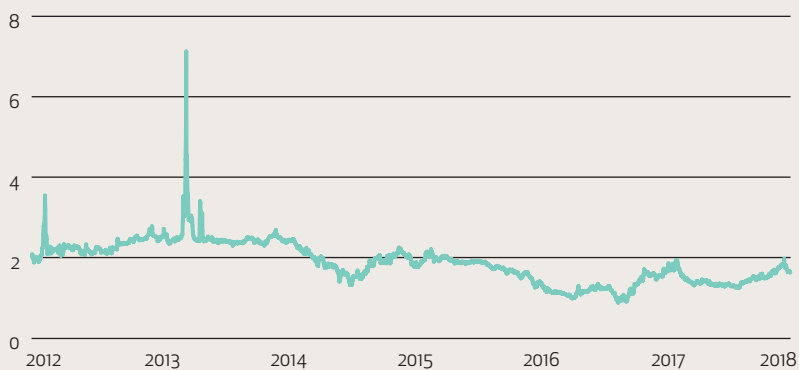
NATURGAS

Den gennemsnitlige engrospris på naturgasmarkedet steg i starten af 2017 frem til begyndelsen af februar, hvorefter priserne var faldende. Engrosprisen faldt således fra 1,9 kr. pr. kbm. i februar til 1,2 kr. pr. kbm. i august. Herefter var der en stigende tendens, og prisen sluttede på et niveau omkring 1,7 kr. pr. kbm. i december (figur 13). Naturgaspriserne har dermed fulgt det typiske sæsonmønster for efterspørgslen, hvor priserne er relativt stigende i vintermåneder og relativt faldende i sommermåneder.

Prisudviklingen i foråret 2013 er bemærkelsesværdig for perioden 2012 til 2017, da engrosprisen foretager et historisk prishop (figur 13). Dette var forårsaget af relativt koldt vejr og en forsyningssituation i Danmark, som var relativt knap pga. reducerede leverancer af naturgas fra Nordsøen til Danmark og lavere fyldningsgrad i de danske gaslagre end forventet.

Den danske engrospris for naturgas er påvirket af flere faktorer, hvoraf især de nordvesteuropæiske engrospriser, sæsonvariationer i forbruget, strenge vintre, lagerbeholdninger og i nogen grad geopolitik synes at have væsentlig indflydelse. En andel af naturgassen bliver stadig handlet på bilaterale kontrakter, hvor gasprisen er knyttet til udviklingen i olieprisen, om end det sker i mindre og mindre omfang.

FIGUR 13 | Udviklingen i engrosprisen på naturgas 2009-2016, kr./kubm. pr. år

Kilde: GasPoint Nordic

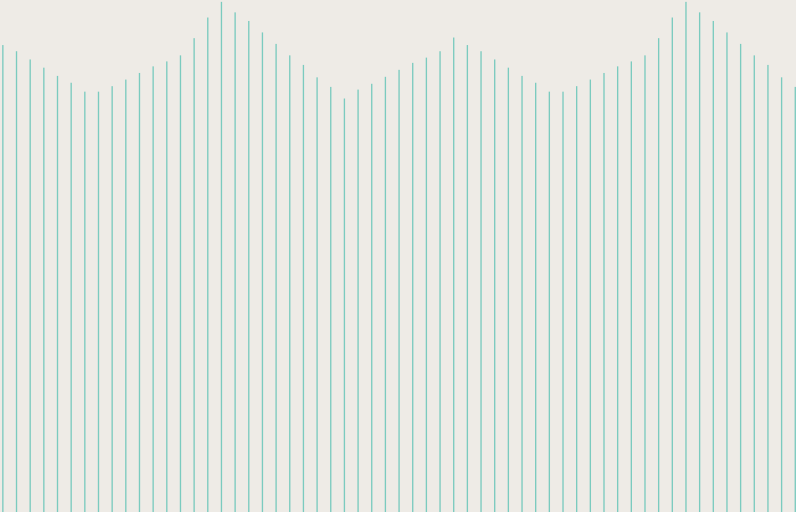
ENERGITILSYNETS EFFEKTIVITETSKRAV TIL ELNETVIRKSOM- HEDERNE

Den økonomiske regulering af netvirksomhederne er i forandring, og derfor har Energitilsynets regulering i 2017 alene omfattet netvirksomhedernes kvalitet i leverancen af el

Netvirksomhederne er naturlige monopoler, der ikke er udsat for de samme incitamenter til økonomisk effektivitet som virksomheder på et konkurrencemarked. På den baggrund har Energitilsynet over en årrække benchmarket netvirksomhedernes økonomiske effektivitet og kvalitet i el-leverancen årligt for at kunne stille effektivitets- og kvalitetskrav til virksomheder med lav omkostningseffektivitet og utilfredsstillende kvalitet i leverancen. Krav, der afspejler de vilkår, som ville gælde for virksomheder på et konkurrenceudsat marked.

Effektivitetsregulering står over for en forandring, og dermed kan der gøres status for reguleringen fra 2008 og frem til 2017.

Status for Energitilsynets regulering af virksomhedernes økonomiske effektivitet er, at netvirksomhederne i perioden 2008 til 2017 har fået reduceret deres maksimalt tilladte opkrævningsmuligheder hos kunderne, også kaldet indtægtsrammerne, med ca. 900 mio. kr. Der er her tale om en permanent reduktion i indtægtsrammerne. Og i perioden fra 2009 til 2018 har virksomhederne fået pålagt et-årige effektivitetskrav på ca. 40 mio.

kr. for manglende kvalitet i leverancen af el til kunderne. Disse reduktioner er alene en ét-årig midlertidig reduktion i indtægtsrammen.

Den økonomiske regulering af netvirksomhederne er imidlertid i en overgangsfase. Folketinget vedtog i juni 2017 en ændring til elforsyningsloven, der omfatter overgang til en ny økonomisk regulering af netvirksomhederne. Energitilsynets benchmarking og udmelding af effektiviseringskrav for 2018 afviger derfor fra tidligere år, da året er et overgangsår mellem to reguleringsregimer.

Det er baggrunden for, at Energitilsynet i 2017 alene har foretaget en benchmarking af netvirksomhedernes kvalitet i leverancen af el og på det grundlagt udmeldt et ét-årig effektivitetskrav. Benchmarkingen af virksomhedernes økonomiske effektivitet er i overgangsfasen erstattet af et forhøjet generelt effektiviseringskrav til virksomhederne på 0,4 pct. af de påvirkelige omkostninger som løn, administration og vedligeholdelse. Kravet på de 0,4 pct. er fastsat i den nye økonomiske regulering af virksomhederne.

KVALITET I ELLEVERANCEN

Elnetselskaberne har generelt en høj kvalitet i leverancen af el til kunderne i sammenligning med andre lande. Der er imidlertid forskelle mellem de forskellige netvirksomheder. Energitilsynet har i sit tilsyn fastlagt bestemte tærskelværdier for omfanget af **afbrudshyppigheden** og for **varigheden** af afbruddene. Hvis en netvirksomhed overskrider disse tærskelværdier, bliver den pågældende virksomhed pålagt en midlertidig ét-årig reduktion af virksomhedens indtægtsramme; altså en reduktion i virksomhedens mulighed for at opkræve pengene hos kunderne.

Benchmarkingen i 2017 viste, at otte af de 49 netvirksomheder overskred tærsklen for hyppighed i afbrydelser, mens ni virksomheder overskred tærsklen for afbrydelsernes varighed for den enkelte kunde.

På den baggrund har Energitilsynet i 2017 pålagt netvirksomhederne et samlet ét-årigt krav, der udmøntes gennem en reduktion af de maksimalt tilladte indtægter, indtægtsrammen, på ca. 3,1 millioner kroner gældende for 2018 (tabel 1). Kravet svarer til ca. 0,17 procent af netvirksomhedernes påvirkelige omkostninger – løn, administration og vedligeholdelse.

STATUS

Siden tærskelværdierne for såvel hyppighed som varighed af afbrydelserne blev lagt fast i 2013, har afbrudshyppighed og afbrudsvarighed været på et nogenlunde stabilt niveau (tabel 2).

TABEL 1 | Effektiviseringskrav til leveringskvalitet

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Effektiviseringskrav til leveringskvalitet (mio. kr.)	4,9	2,4	0,2	2,8	2,3	3,1

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

Note: Resultaterne er baseret på indberettede data for reguleringsåret 2016.

TABEL 2 | Gennemsnitlig afbrudshyppighed og -varighed per kunde i benchmarkingperioden 2013-2017

	Spændings-niveau	2013	2014	2015	2016	2017	Gns. 2013-2017	Tærskel-værdi
Hyppighed (antal)	0,4-1 kV	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,04
	1-24 kV	0,26	0,20	0,20	0,22	0,23	0,22	0,31
Varighed (minutter)	0,4-1 kV	2,90	3,00	3,06	3,20	3,12	3,06	5,66
	1-24 kV	10,38	7,61	8,40	9,73	10,78	9,38	15,85

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Note: Resultaterne er beregnet på baggrund af benchmarking i perioden 2013-2017, dvs. data for perioden 2012-2016. Antallet af afbrud og afbruddenes varighed måles også på spændingsniveauet 24-99 kV, men er ikke medtaget i nærværende tabel, da en almindelig forbruger eller virksomhed ikke vil være tilknyttet dette spændingsniveau.

Note: Til beregninger af afbrudshyppigheder og -varigheder er der anvendt et vægtet gennemsnit af netvirksomhedernes individuelle afbrudshyppigheder og -varigheder, hvor antallet af kunder er anvendt som vægte. De individuelle afbrudshyppigheder og -varigheder er opgjort per kunde og baserer sig på en sammenvægning af afbrud efter årsag. Det vil sige, at hvert uvarslet afbrud vurderes som et fuldt afbrud, imens et varslet afbrud anses som et halvt afbrud og et afbrud som følge af 3. part beregnes som et 0,1 afbrud i beregningerne.

Hyppigheden: Netvirksomhederne har i perioden 2013-2017 i gennemsnit haft 0,02 afbrud per kunde på spændingsniveauet 0,4-1 kV, som er det spændingsniveau, de fleste forbrugere modtager deres el på. Tallene i tabel 2 er afrundet, så konkret svarer det til, at én ud af 44 kunder årligt har oplevet, at der ikke er el i stikkontakten.

I samme periode har netvirksomhederne i gennemsnit haft 0,22 afbrud per kunde på spændingsniveauet 1-24 kV, som er det spændingsniveau, mellemstore og store virksomheder typisk modtager el på.

Varigheden: Netvirksomhederne har i perioden 2013-2017 i gennemsnit haft 3,06 afbrudsminutter per kunde på spændingsniveauet 0,4-1 kV og 9,38 afbrudsminutter per kunde på spændingsniveauet 1-24 kV. Den almindelige forbruger har således i gennemsnit oplevet at være uden el i 3,06 minutter om året.

EFFEKTIVISERINGSKRAV EFTER 1. JANUAR 2018

Folketingets vedtagelse i juni 2017 af ændringer til elforsyningsloven

om økonomisk regulering af netvirksomhederne skelner mellem tre typer af effektiviseringskrav:

- Individuelle effektiviseringskrav baseret på økonomisk effektivitet målt ved en ny benchmarkingmodel
- Generelle effektiviseringskrav fastsat ved produktivitsudviklingen i relevante sektorer i Danmark
- Krav ved utilstrækkelig leveringskvalitet.

Energitilsynet har fået til opgave at udvikle en ny benchmarkingmodel, så den kan finde anvendelse på den økonomiske regulering i 2017 og udmøntes som effektivitetskrav til indtægtsrammen 2019.

I februar 2017 afleverede en ekspertgruppe, nedsat af regeringen, sine anbefalinger til Energitilsynet. Ekspertgruppens afrapportering indeholdt et konkret forslag til benchmarkingmodel baseret på tilgængelige data for 2014 samt anvisninger til procedurer for den fremadrettede genberegning af benchmarkingmodellen. Ekspertgruppen identificerede desuden en række særlige fokusområder og analyser, som kan styrke datagrundlaget fremadrettet. Herudover udarbejdede ekspertgruppen en række guidelines for udmøntning af effektiviseringskrav.

Tabel 3 opsummerer metoden for udmelding af krav til økonomisk effektivitet og leveringskvalitet før og efter ny regulering.

TABEL 3 | Oversigt over krav til økonomisk effektivitet og leveringskvalitet før og efter ny regulering

	Indtil 2017	2018	2019 og frem
Individuelle effektiviseringskrav	Baseret på net-volumenmodellen	Beregnes som 0,4 pct. af netvirksomhedens omkostningsramme	Baseret på den nye benchmarkingmodel
Generelle effektiviseringskrav	Eksisterer ikke generelle effektiviseringskrav	På baggrund af produktivitetsudviklingen i relevante sektorer i Danmark	På baggrund af produktivitetsudviklingen i relevante sektorer i Danmark
Krav til leveringskvalitet	Krav til afbrudshyppighed og afbrudsvarighed baseret på fastlagte tærskelværdier for 2010-2012	Krav til afbrudshyppighed og afbrudsvarighed baseret på fastlagte tærskelværdier for 2010-2012	Ny metode til beregning af afbrudshyppighed og afbrudsvarighed

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

Note: Oversigten er for året, hvor netvirksomhederne får reduceret deres indtægtsrammer, og effektiviseringskravet således udmøntes.

Note: For krav til leveringskvalitet skal Energitilsynet fortsat anvende faste tærskelværdier for indtægtsrammen i 2019. Det er således først fra og med indtægtsrammen i 2020, at sanktionerne for utilstrækkelig leveringskvalitet baseres på nye tærskelværdier.

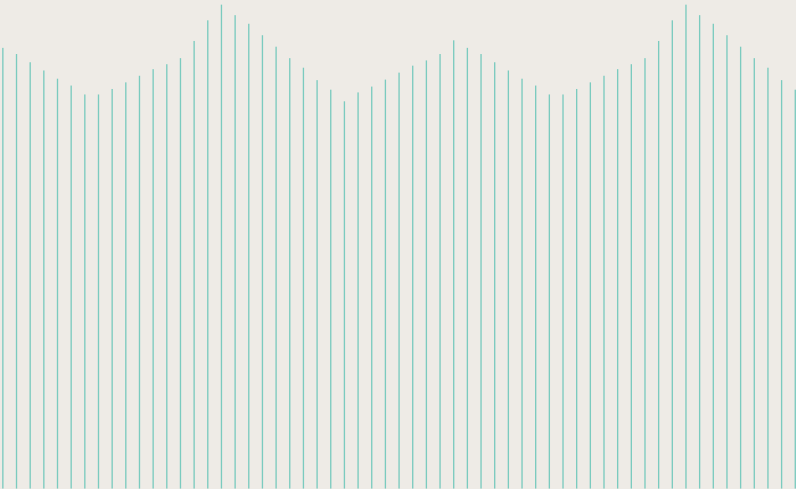
ENERGITILSYNETS EFFEKTIVITETSKRAV TIL NATURGAS- DISTRIBUTIONEN

Energitilsynet har i 2017 sænket loftet over de maksimalt tilladte indtægter i landets tre største netvirksomheder, der distribuerer naturgas til kunderne. De tre naturgasdistributions-selskaber får beskåret den samlede indtægtsramme og dermed muligheden for at hente indtægter over naturgasregningen med et millionbeløb fra 2018 til 2021

Naturgasdistributions-selskaberne har naturligt monopol på distribution af naturgas og er derfor ikke underlagt et pres fra konkurrencen som kommercielle virksomheder. For at give naturgasdistributions-selskaberne incitamenter til økonomisk effektivitet - incitamenter der flugter med det pres, som konkurrenceudsatte virksomheder er underlagt - fastsætter Energitilsynet krav til effektiviteten i selskaberne. Effektivitetskravene fastsættes for fire år ad gangen.

Energitilsynet har i 2017 for fjerde gang fastlagt et loft over de indtægter, også kaldet indtægtsrammer, som de tre selskaber maksimalt kan opkræve hos kunderne. Den nye afgørelse drejer sig om perioden fra 2018 til 2021, hvor det samlede loft over indtægterne i de tre selskaber er reduceret med 20 mio. kr. I den forbindelse har Energitilsynet fastsat effektiviseringskrav, som hvert selskab skal realisere i den fireårige periode, som reguleringen strækker sig over.

De indtægtsrammer, som naturgasdistributions-selskaberne nu skal indrette sig efter, er foreløbige indtægtsrammer. Det skyldes, at beregningen af rammerne er baseret på budgettal. De foreløbige indtægtsrammer bliver først endelige, når virksomhederne er klar med regnskabstal for året.

INDIVIDUELLE EFFEKTIVISERINGSKRAV

Effektiviseringskravet er fastsat individuelt for det enkelte selskab i form af både et generelt og et selskabsspecifikt effektiviseringskrav.

Det generelle effektiviseringskrav er fastsat med udgangspunkt i den gennemsnitlige produktivitetsudvikling i den markedsræssige økonomi som helhed i Danmark. Det selskabsspecifikke effektiviseringskrav er derimod fastsat ved sammenligning af selskabernes gennemsnitlige driftsomkostninger for perioden 2013-2016 fordelt på konkrete netkomponenter. Benchmarkinganalysen foretages ved hjælp af netvolumenmodellen, som sammenligner størrelsen af selskabernes driftsomkostninger målt i forhold til størrelsen på den fysiske opbygning af nettet.

Energiltilsynets effektiviseringskrav afspejler således ikke alene udviklingen i effektiviteten i andre brancher i det danske samfund, men også udviklingen i omkostningerne i

det enkelte selskab sat i forhold til de øvrige naturgasdistributionselskaber.

SAMLEDE KRAV

Naturgasdistributionselskaberne blev underlagt indtægtsrammeregulering i 2005, og på den baggrund har Energiltilsynet nu fire gange pålagt de tre naturgasvirksomheder krav om at blive mere effektive for en fireårig periode ad gangen.

De årlige effektiviseringskrav til naturgasdistributionselskaberne har fra 2006 og frem til 2021 ligget i intervallet 0,6 pct. til 3,59 pct., målt på selskabernes samlede omkostningsramme, der består af driftsomkostninger og afskrivninger på investeringer foretaget efter 1. januar 2005. Krav, der samlet set har resulteret i, at Energiltilsynet har pålagt naturgasdistributionselskaberne et effektivitetskrav på 198 mio. kr. fra 2006 til 2021 (tabel 4).

Kravene i de fireårige reguleringsperioder er udmøntet på følgende måde (2018-priser):

- Fra 2006 til 2009 blev naturgasdistributionselskaberne samlet pålagt at effektivisere for 72 mio. kr.
- Fra 2010 til 2013 blev selskaberne samlet pålagt at effektivisere for 28 mio. kr.
- Fra 2014 til 2017 blev selskaberne samlet pålagt at effektivisere for 50 mio. kr.
- Fra 2018 til 2021 er selskaberne samlet pålagt at effektivisere for 47 mio. kr. (tabel 4).

TABEL 4 | Effektiviseringskrav i perioden 2006-2021

	Årlige effektiviseringskrav, pct. af selskabernes omkostningsrammer	Samlede pålagte effektiviseringskrav, mio. kr.
2006-2009	1,5-2,5	72
2010-2013	0,60-1,20	28
2014-2017	0,60-2,05	50
2018-2021	0,72-3,59	47

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

Note: Beløbene er angivet i 2018-priser. De samlede pålagte effektiviseringskrav for 2006-2013 er beregnet på baggrund af selskabernes korrigerede indtægtsrammer, mens de samlede pålagte effektiviseringskrav for 2014-2021 er beregnet på baggrund af selskabernes foreløbige indtægtsrammer.

FAKTA | Energitilsynet og reguleringen af naturgasdistributionselskaber

Den økonomiske regulering af naturgasdistributionselskaberne indebærer både fastsættelse af indtægtsrammer og effektiviseringskrav:

Indtægtsrammer fastsætter det maksimale loft over selskabernes driftsmæssige indtægter. Indtægtsrammen består af fem elementer: **1)** en omkostningsramme til dækning af driftsomkostninger og omkostninger til afskrivning af materielle anlægsaktiver anskaffet fra og med den 1. januar 2005, **2)** et beløb til forrentning og afdrag af nettogæld, **3)** et beløb til forrentning af aktiver idriftsat fra og med den 1. januar 2005, **4)** et beløb til dækning af de faktiske omkostninger ved omkostninger knyttet til myndighedskrav og kvalitetssikring og **5)** et beløb til dækning af omkostninger til energibesparende aktiviteter.

Effektiviseringskravet skal sikre, at forbrugerne ikke betaler mere for distributionselskabernes ydelser, end de ville have gjort, hvis selskaberne var udsat for konkurrence. Jo højere selskabets driftsmæssige omkostninger er, relativt til det mest effektive selskab, des større effektiviseringskrav pålægges selskabet. Effektiviseringskravet reducerer omkostningsrammen, inden den indregnes i indtægtsrammen.

Selskaber: Energitilsynet fastsætter på nuværende tidspunkt indtægtsrammer og effektiviseringskrav for tre naturgasdistributionselskaber i Danmark hhv. Dansk Gas Distribution A/S, HMN GasNet P/S og NGF Nature Energi Distribution A/S.

SKÆRPET TILSYN MED ENERGISPARE- ORDNINGEN

Net- og distributionsvirksomhederne på el-, naturgas- og fjernvarmeområdet har en forpligtelse til at få kunderne til at spare på energien. Energitilsynet har i 2017 fået en ny opgave med at føre tilsyn med virksomhedernes omkostninger til energisparearbejdet

Der er gennemført en skærpelse af myndighedernes tilsyn med energispareordningen. Myndighedernes roller er tydeligere defineret, og energisparemålene for net- og distributionsvirksomhederne på el-, naturgas- og fjernvarmeområderne er også blevet revideret.

Første skridt på vejen til skærpelse var en ny energispareaftale, som energi-, forsynings- og klimaministeren indgik med energiselskaberne tilbage i 2016. Aftalen fastsætter et årligt mål for, hvor mange energibesparelser selskaberne skal opnå fra 2016 til 2020. Andet skridt var en forøgelse af de økonomiske midler til tilsynsindsatsen og en ny bekendtgørelse i juni 2017, en bekendtgørelse der blev justeret i december 2017. Dermed var der lagt en økonomisk og juridisk ramme for en ny tid med mere tilsyn og kontrol med ordningen fra myndighedernes side.

Ændringerne er en udløber af, at ordningen og tilsynet med den har været udsat for kritik. Rigsrevisionen afgav således i september 2017 en beretning om energispareordningen, og da statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at der ikke var skabt sikkerhed for, at selskabernes indberettede energibesparelser levede op til ordningens regler. Statsrevisorerne fandt det desuden utilfredsstillende, at der manglede sikkerhed for, at net- og distributionsselskaberne havde realiseret energibesparelserne til færrest mulige omkostninger.

FORSTÆRKEDE TILSYN

Det forstærkede tilsyn med energispareordningen er delt mellem to myndigheder; nemlig Energistyrelsen og Energitilsynet.

Overordnet skal Energistyrelsen i sit tilsyn have fokus på at tilvejebringe og opføre de konkrete energisparelser, mens Energitilsynet med sit tilsyn skal fokusere på, at virksomhedernes omkostninger på området er retvisende. I praksis indebærer det, at Energitilsynet både varetager et konkret omkostningstilsyn. Men også vejleder og rådgiver net- og distributionsvirksomhederne om reglerne, og hvordan de kan sikre sig, at bestemmelserne bliver overholdt.

For at sikre en tæt koordination af de to myndigheders tilsyn er der indgået en samarbejdsaftale mellem Energitilsynet og Energistyrelsen. Aftalen fastlægger, hvordan de to myndigheder vil samarbejde for at kunne varetage tilsynsopgaven bedst muligt.

NYT CENTER

Den nye tilsynsopgave har ført til, at Energitilsynet har oprettet et nyt center, Center for Energibesparelser. Centeret blev etableret i august 2017 under ledelse af kontorchef Christian Parbøl, og hen over sensommeren og efteråret blev der rekrutteret medarbejdere til centeret.

Energitilsynet har fra begyndelsen lagt vægt på, at tilsynet på energispareområdet skal være et synligt tilsyn, og blandt andet derfor har medarbejdere i centeret været på flere virksomhedsbesøg i efteråret 2017. Dels for at få et billede af, hvordan energispareopgaven bliver grebet an i en række virksomheder. Dels for at understrege over for virksomhederne, at tilsynet med ordningen har to sider, nemlig en kontrolopgave og en vejledningsopgave. Og dels for at signalere at begrebet "synligt tilsyn" ikke alene gør sig gældende i den indledende etableringsfase; men også kommer til at indgå som del af det løbende tilsyn, hvor medarbejdere fra Energitilsynet også frem over vil aflægge tilsynsbesøg i udvalgte virksomheder.

UDMØNTNING AF TILSYNSOPGAVEN

Energitilsynets arbejde med at udmønte tilsynsopgaven på energispareområdet har passeret to milepæle.

Den første var i december 2017, hvor Energitilsynet besluttede at udvælge et repræsentativt udsnit af net-

og distributionsvirksomheder for at kontrollere, om virksomhedernes energispareaftaler har været indgået på markedsvilkår fra 2012 til 2017. Energitilsynet besluttede samtidig, at det skulle undersøges, om der er hold i en nogle konkrete mistanker, som Energitilsynet har fået henvendelse om.

Net- og distributionsvirksomhederne lever typisk op til energispareforpligtelsen ved at samarbejde med andre virksomheder, herunder koncernforbundne virksomheder, om at gennemføre konkrete energispareprojekter hos kunderne. Disse aftaler skal være indgået på markedsvilkår.

Med beslutningen fulgte Energitilsynet op på et element i den kritik, som statsrevisorerne tidligere har fremført af kontrollen med energispareordningen.

Den anden milepæl var i februar 2018, hvor Energitilsynet i et administrationsgrundlag lagde linien for

tilsynet med virksomhedernes omkostninger og aftaler på energispareområdet. Administrationsgrundlaget er den administrative ramme for Energitilsynets forstærkede tilsyn på området.

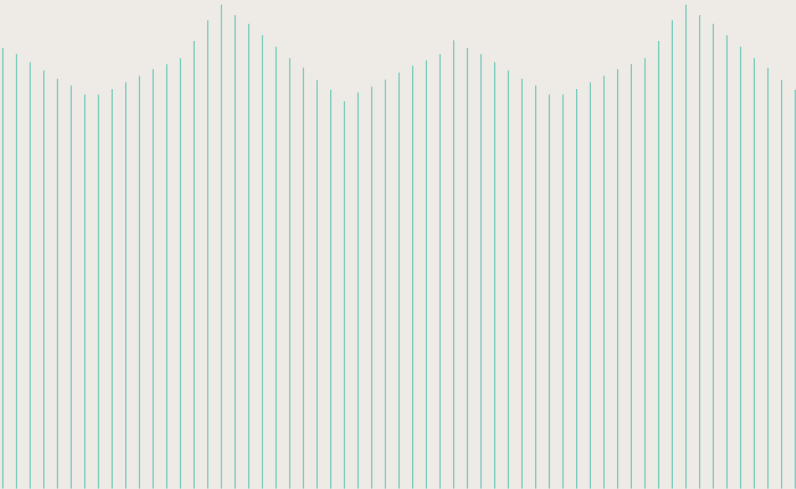
Administrationsgrundlaget fastlægger, hvordan det løbende tilsyn skal sikre, at net- og distributionsvirksomhederne ikke uberettiget opnår dækning for omkostninger, som enten ikke er omkostninger til energibesparelser, eller som ikke er fremkommet på markedsvilkår.

Tilsynsindsatsen bliver delt i to områder, og det vil foregå på en måde, så Energitilsynet får mest tilsyn for pengene:

- Tilsyn med om omkostninger og regnskaber for virksomhedernes energispareindsats er retvisende
- Tilsyn med om aftaler med andre virksomheder, herunder aftaler med koncernfornbunde virksomheder, er indgået på markedsvilkår.

Endelig vil Energitilsynets indsats som hidtil omfatte opfølgning på konkrete anmeldelser eller mistanker, som måtte blive indgivet til Energitilsynet.

Energitilsynet vil desuden én gang om året udarbejde en statistik, der kortlægger omkostningsniveauet til energispareindsatsen i samtlige virksomheder.

NY DANSK-POLSK GASFORBINDELSE I STØBESKEEN

En ny gasforbindelse, Baltic Pipe, der skal forbinde det norske, danske og polske gassystem, er på tegnebrættet. Energitilsynet er involveret på myndigheds-siden og har truffet flere afgørelser af betydning for projektet. Danske Energinet og polske Gaz-System ventes at tage endelig stilling til projektet i løbet af 2018

I et par årtier har der i flere omgange været talt og skrevet om at bygge en ny gasforbindelse fra det norske gassystem i Nordsøen over Danmark og Østersøen til Polen. Overvejelserne om en mulig forbindelse har imidlertid hidtil forblevet ved overvejelser. Men i de seneste par år har overvejelserne fået ny aktualitet.

EU-Kommissionen satte i november 2015 den mulige dansk-polske gasforbindelse på den særlige PCI-liste med projekter af energi-strategisk betydning for det europæiske fællesskab. Blandt andet fordi det er vurderingen, at projektet, der fik navnet Baltic Pipe, kan medvirke til at understøtte den fælles europæiske ambition om at skabe større uafhængighed af energi udefra, sprede forsyningskilderne og øge markedsin- tegrationen.

I marts 2016 gik overvejelserne ind i en ny fase, da gas-transmissionsvirksomhederne for Danmark og Polen, Energinet og Gaz-System, annoncerede, at de sammen med et konsortium af konsulentvirksomheder ville indlede en forundersøgelse af muligheden for at etablere en forbindelse fra norsk territorium over Danmark til Polen. Forundersøgelsen blev sat i gang med økonomisk støtte fra EU-Kommissionen, og den satte gasforbindelsen Baltic Pipe under lup – teknisk, samfundsmæssigt og økonomisk.

BALTIC PIPE

Baltic Pipe-projektet er i flere henseender et stort strategisk gasprojekt.

Projektet undersøges og planlægges i et samarbejde mellem den danske transmissionsvirksomhed Energinet og den polske transmissionsvirksomhed Gaz-System og kan skabe en gasforbindelse, der gør det muligt at transportere gas fra Norge til de danske og polske markeder og til slutbrugerne i de omkringliggende nabolande. Baltic Pipe vil samtidig gøre det muligt at transportere gas fra Polen til det danske og svenske marked.

Baltic Pipe planlægges til at kunne transportere op til 10 mia. kbm. gas om året fra Norge til Polen via Danmark og 3 mia. kbm. gas fra Polen til Danmark. Til sammenligning var gasforbruget i 2016 2,5 mia. kbm. i Danmark og 16 mia. kbm. i Polen⁸.

De samlede investeringsomkostninger til Baltic Pipe-projektet skønnes at beløbe sig til 12-16 mia. kroner. Danske Energinet skal i givet fald finansiere ca. halvdel af investeringen, mens polske Gaz-System i givet fald skal finansiere den anden halvdel. Tidspunktet for idriftsættelsen er planlagt til oktober 2022.

Projektet planlægges til at bestå af fem tekniske hovedelementer (illustration 1).

FORUNDERSØGELSE

I maj 2017 kunne Energinet og Gaz-System fremlægge resultaterne af forundersøgelsen, som gennemgår forskellige økonomiske og tekniske scenarier for projektet.

De overordnede konklusioner var, at der tegnede sig et billede af stor polsk efterspørgsel efter gas på ruten Norge-Danmark-Polen, og at Polen og Danmark kunne hente store socioøkonomiske gevinster. Gevinsterne for Danmark udgøres hovedsageligt af en forventet væsentlig reduktion af de tariffer, som brugerne af det danske gastransmissionssystem – og dermed danske gaskunder – betaler. Tarifferne ventes at falde som følge af indtægter fra transitgassen, der transporteres til Polen.

8 Kilde: Energinet og Gaz-System, <https://www.baltic-pipe.eu/dk/>

Transmissionstarifferne forventes således at stige i de kommende år uden Baltic Pipe-projektet, fordi transmissionssystemet vil blive brugt mindre i takt med et faldende gasforbrug i Danmark og færre transitmængder til eksport fra Nordsøen over Danmark til Tyskland.

På den baggrund valgte parterne i projektet – og med godkendelse i den danske regering – at gå videre med projektet og afholde en udbudsrunde, kaldet Open Season 2017, hvor selskaber i gasmarkedet kunne byde ind og binde sig til at købe transportkapacitet i gasforbindelsens første 15 leveår.

Open Season-processen i sommeren og efteråret 2017 resulterede i, at selskaber i markedet med bindende bud tegnede sig for at transportere knapt 8 mia. kbm. om året i 15 år på den længst mulige transportrute fra Norge til Polen.

Med afsæt i resultat af Open Season gik Energinet og Gaz-System i gang med at forberede de endelige kapacitetskontrakter med budgiverne, som blev underskrevet i januar 2018.

I december 2017 blev tekniske og miljømæssige undersøgelser igang-

sat af Miljøstyrelsen og Energistyrelsen med høring af de relevante parter. De endelig undersøgelser og en række myndighedsgodkendelser udestår fortsat.

ENERGITILSYNETS ROLLE

Energitilsynet har – og har haft – en række myndighedsopgaver i forbindelse med projektet – med afsæt i europæisk lovgivning og har desuden valgt at deltage proaktivt i blandt andet forløbet om Open Season 2017.

Beslutning om at gå i gang med Baltic Pipe-projektet træffes af de projektansvarlige transmissionsvirksomheder, Energinet og Gaz-System. Investeringsbeslutningen om den danske del af projektet skal godkendes af energi-, forsynings-, og klimaministeren.

Energitilsynets godkendelser af f.eks. reservation af kapacitet og parametre til test af projektets økonomiske levedygtighed har været forudsætninger for, at projektet har kunnet fortsætte frem mod den endelige investeringsbeslutning, som forventes at blive truffet i løbet af 2018.

I januar 2017 tilkendegav Energitilsynet således i en udtalelse, hvordan tilsynet ville stille sig i spørgsmålet om nye principper for en fælles markedszone og tariffer i forbindelse med projektet. Energinet havde i et principnotat foreslået, at kunderne skulle have mulighed for at købe transportkapacitet for hele ruten fra entry-punktet i Nordsøen til exit-punktet ved Baltic Pipe-ledningen til Polen som ét produkt for én fælles markedszone. Desuden foreslog Energinet at indføre et tarifprincip med uniforme tariffer i alle entry/exit-punkter i det danske transmissionssystem.

Principnotatet og tilsynets udtalelse havde til formål at give markedet så meget klarhed og sikkerhed som

ILLUSTRATION 1 | Planlagte tekniske hovedelementer i Baltic Pipe

1. NORDSØEN OFFSHORE

En ny gasledning i Nordsøen, der forbinder de norske og danske gasledningsnet. Forbindelsen til den norske forsyningskilde bliver realiseret ved hjælp af en gasledning, der forbindes til den allerede eksisterende Nord-Syd infrastruktur i Nordsøen, som på nuværende tidspunkt forbinder Norge og Tyskland. Planen er, at gasledningen i Nordsøen føres i land på Jyllands vestkyst ved Nybro nær Blåbjerg.

2. DANMARK ONSHORE

Udvidelse af det eksisterende gasledningsnet tværs over Danmark. De nuværende gasledninger mellem Nybro og Egtved og under Storebælt er store nok til at transportere den øgede mængde gas, men det er nødvendigt at udbygge infrastrukturen til lands andre steder. Ca. 200 km nye gasledninger i Danmark og under Lillebælt er derfor planlagt.

3. KOMPRESSORSTATION I DANMARK

Kompressorstation på den østlige del af Sjælland. Kompressorstationen kan øge trykket i gasledningen, så gassen kan transporteres til Polen. Af tekniske årsager skal kompressorstationen bygges i Danmark.

4. ØSTERSØEN OFFSHORE

En ny gasledning i Østersøen mellem Danmark og Polen. Der er to mulige ruter under overvejelse.

5. POLEN ONSHORE

Udvidelse af gasledningsnettet i Polen. Import af naturgas via gasledningen i Østersøen og den efterfølgende transport til slutbrugerne kræver en række udbygningsprojekter i Polen.

Kilde: Energinet

muligt forud for Open Season i 2017 om de vilkår og tarifprincipper, der forventes at gælde, når Baltic Pipe idriftsættes.

Energitilsynet udtalte sig grundlæggende positivt om princippet om én fælles markedszone, hvor opstrømsledninger i havet og transmissionsledninger på land bliver behandlet som én markedszone. Energitilsynet bemærkede blandt andet, at flere forskellige tariffer for opstrøm og transmission på Baltic Pipe-ruten risikerer at skabe en uigennemsigtig og administrativt besværlig tarifstruktur, hvilket kan skade rutens konkurrencedygtighed i forhold til alternative ruter. Tilsynet udtalte dog også, at der i dag gælder forskellige reguleringer for opstrøm (forhandlet adgang) og transmission (reguleret adgang), og at det skal respekteres i en ny løsning – og at det især skal sikres, at der ikke kan ske krydssubsidiering mellem de to områder.

I tilsynsudtalelsen udtalte Energitilsynet sig desuden grundlæggende positivt i forhold til tanken om at indføre et tarifprincip med uniforme tariffer i alle entry/exit-punkter i det danske transmissionssystem. Et tarifprincip med uniforme tariffer er enkelt og transparent, og det kan tilrettelægges, så der på én gang opnås en større sikker-

hed for projektets gennemførelse og mulighed for, at eksisterende transportkunder kan få en gevinst i form af markant lavere transmissionstariffer.

Tilsynet udtalte endeligt, at en fælles markedszonemodel og en ændring af tarifmetoden skal godkendes af tilsynet, før principperne kan træde i kraft. Energitilsynet betonedede, at en kommende tarifmetode skal overholde – og vil blive vurderet efter – en række principper og lovbestemmelser. Specielt fremhævede Energitilsynet den nye europæiske netregel for harmoniserede tarifstrukturer for gas (NC TAR), som blandt andet fastslår, at en national tarifmetode skal sigte mod at sikre, at betydelig volumenrisiko – navnlig ved transit – ikke pålægges slutkunderne i transitlandet, som vil være Danmark.

Energitilsynet imødeser Energinets anmeldelse af en ny tarifmetode og finder, at det vil være hensigtsmæssigt, at tarifmetoden så vidt muligt dækker alle tarifmæssige aspekter af Baltic Pipe-projektet og samtidig tager højde for anvendelse og udvikling af det samlede danske transmissionssystem. Energitilsynet skal under alle omstændigheder foretage en godkendelse af en ny tarifmetode, som følger national lovgivning og netreglen for harmoniserede transmissionstarifstrukturer for gas inden udgangen af maj 2019.

Open Season-processen blev på den baggrund baseret på en tarifmodel med uniforme tariffer og en markedsmodel med kun én zone.

FORDELING AF KAPACITET

Energitilsynet har i juni 2017 truffet afgørelse om fordeling af kapacitet mellem korte og lange kontrakter i Baltic Pipe-projektet. 10 pct. af transportkapaciteten skulle reserveres til korte kontrakter med en løbetid på ét år eller derunder. Dermed kunne op til 90 pct. af kapaciteten udbydes i Open Season 2017. Godkendelsen

blev givet med baggrund i den europæiske netregel om kapacitetstildeling i gastransmissionssystemer. Netreglen har et minimumskrav om, at 10 pct. af transportkapaciteten i en ny forbindelse som Baltic Pipe skal reserveres til korte kontrakter.

Energitilsynets afgørelse er kun gældende for den danske del af udbudsrunderen Open Season 2017, men blev afstemt med den polske regulator, URE, som har offentliggjort en godkendelse med et identisk indhold for den polske del af Open Season 2017.

TEST AF ØKONOMISK LEVEDYGTIGHED

Energitilsynet har desuden i en afgørelse i november 2017 fastlagt og godkendt de parametre, som skulle indgå i en økonomisk test af Baltic Pipe-projektet.

I afgørelsen peger Energitilsynet blandt andet på, at det kan blive relevant at justere den nationale tarifmetode, hvis netbrugerne mod forventning ikke anvender den nye kapacitet i projektet, således at fordelingen af omkostninger bliver mere rimelig og bedre afspejler, at der er foretaget store investeringer i Danmark for at imødekomme en efterspørgsel efter gastransport fra Norge til Polen.

Godkendelsen af testens parametre er et krav i den europæiske netregel for kapacitetstildeling og skal desuden sikre, at de nuværende transportkunder i det danske gassystem ikke udsættes for risikofyldte investeringer. På den baggrund har den polske regulator ligeledes fastlagt de parametre, som skal indgå i den økonomiske test af den polske del af Baltic Pipe.

Den økonomiske test blev gennemført af Energinet for Danmark og Gaz-System for Polen i november 2017. Testen viste, at projektets omkostninger i tilstrækkelig grad dækkes af de transportkunder, som efterspørger projektet.

FORDELING AF INVESTERINGSOMKOSTNINGER

I februar 2018 traf Energitilsynet på ny en afgørelse af betydning for Baltic Pipe-projektet.

Baltic Pipe er et projekt af fælles europæisk interesse, PCI-projekt, og projektet er dermed omfattet af den europæiske infrastrukturforordning. Forordningen har blandt andet bestemmelser, der skal sikre en smidigere myndighedsbehandling og gøre det muligt at fordele projektomkostningerne mellem to eller flere lande – hvis projektet krydser en eller flere fysiske grænser eller har grænseoverskridende effekter.

På den baggrund havde de to projektansvarlige transmissionsvirksomheder i Danmark og Polen fremsendt en "investeringsanmodning" med et "begrundet forslag" til, hvordan investeringsomkostninger til Baltic Pipe-projektet kan fordeles mellem Energinet og Gaz-System. Energitilsynet godkendte forslaget fra de to projektansvarlige virksomheder, Energinet og Gaz-System, og dermed er der regulatorisk klarhed om fordelingen af projektets omkostninger forud for en eventuelt kommende beslutning om at igangsætte Baltic Pipe.

ENERGITILSYNET

Energitilsynet er en selvstændig og uafhængig myndighed, der træffer afgørelser i alle principielle sager på de områder, som Energitilsynet regulerer på el-, naturgas- og fjernvarmeområderne. Energitilsynet består af formand og næstformand samt fem medlemmer og to suppleanter, der alle er udnævnt af energi-, forsynings- og klimaministeren.

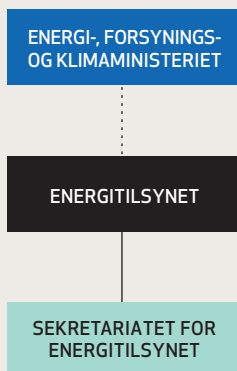
Energitilsynets medlemmer repræsenterer ekspertise og kompetence inden for jura, økonomi, teknik og miljø samt erhvervs- og forbrugerforhold. Energitilsynets medlemmer

er uafhængige af erhvervsinteresser, lige som den til enhver tid siddende minister ikke har instruktionsbeføjelser over for Energitilsynets medlemmer.

Til sin rådighed har Energitilsynet et sekretariat, Sekretariatet for Energitilsynet, der blandt andet forbereder de sager, som Energitilsynet træffer afgørelse i. Sekretariatet for Energitilsynet er samtidig en myndighed, der træffer afgørelser på grundlag af de principper og retningslinier, som Energitilsynet fastlægger.

Et medlem af Energitilsynet er udtrådt efter eget ønske. Det skete ved årsskiftet 2017/18 med henvisning til, at der kunne herske tvivl om medlemmets uafhængighed som følge af medlemmets bestyrelsesrolle i et udenlandsk energiselskab.

Overordnet organisationsplan

ENERGITILSYNETS MEDLEMMER

ENERGITILSYNETS MØDER OG ARRANGEMENTER

Energitilsynet afholdt otte møder og har truffet afgørelse i 19 principielle sager i 2017.

Energitilsynet har afholdt et seminar, hvor Energitilsynet var på besøg i og afholdt møder med flere virksomheder i elsektoren.

Energitilsynet har desuden været vært for et udadvendt informations- og dialogmøde. I september blev der afholdt et "Energiting" for interessenterne, og temaet var forbrugerforhold på elmarkedet. Formålet var at debattere og gøre status for udviklingen på elmarkedet, efter at engrosmodellen blev indført i april 2016. Engrosmodellen sigter blandt andet på at fremme konkurrencen og gøre det nemmere at være elforbruger.

Direktør, cand.polit., ph.d.
Uffe Bundgaard-Jørgensen
FORMAND

Udpeget for perioden
17/1 2017 – 31/12 2021.
Suppleant fra 2001 til 2003.
Formand fra 2004.

Cand. polit.
Peter Skak-Iversen
NÆSTFORMAND

Udpeget for perioden
1/1 2015 – 31/12 2019.
Suppleant i 2012. Medlem fra
2013. Næstformand fra 2015.

Fhv. præsident, cand. scient.
Ella Maria Bisschop-Larsen
MEDLEM

Udpeget for perioden
17/1 2017 – 31/12 2021.
Medlem af Energitilsynet
fra 2010.

Lektor i energiret, cand. jur.
Anita Rønne
MEDLEM

Udpeget for perioden
1/1 2015 – 31/12 2019.
Medlem af Energitilsynet
fra 2012.

Direktør, cand. scient. pol.
Jørgen G. Jørgensen
MEDLEM

Udpeget for perioden
17/1 2017 – 31/12 2021.
Medlem af Energitilsynet
siden 2012.

Direktør, cand. oecon.
Holger Blok
MEDLEM

Udpeget for perioden
1/4 2015 – 31/12 2019. Medlem
af Energitilsynet fra 2015.

Civilingeniør, lic. techn.
Niels Erik Andersen
SUPPLEANT

Udpeget for perioden
17/1 2017 – 31/12 2021.
Suppleant fra 2012.

Professor, cand. polit, ph.d.
Birgitte Sloth
SUPPLEANT

Udpeget for perioden
1/1 2015 – 31/12 2019.
Suppleant fra 2015.

Direktør, BA, MSc.,
Economics
Bjarke Pålsson
UDTRÅDT

Medlem af Energitilsynet fra
2015 indtil udgangen af 2017.

SEKRETARIATET FOR ENERGITILSYNET

Sekretariatet for Energitilsynet forbereder sager til behandling og afgørelse i Energitilsynet og træffer selv afgørelser efter den praksis og de retningslinjer, som Energitilsynet har fastlagt.

Ledelsen af sekretariatet varetages af direktør Finn Dehlbæk og kontorcheferne Pia Rønager, Ret og Administration, Thorbjørn Nejsum, Detail og Distribution, Martin Windelin, Varme, Mads Lyndrup, Engros og Transmission, og Christian Parbøl, Energibesparelser.

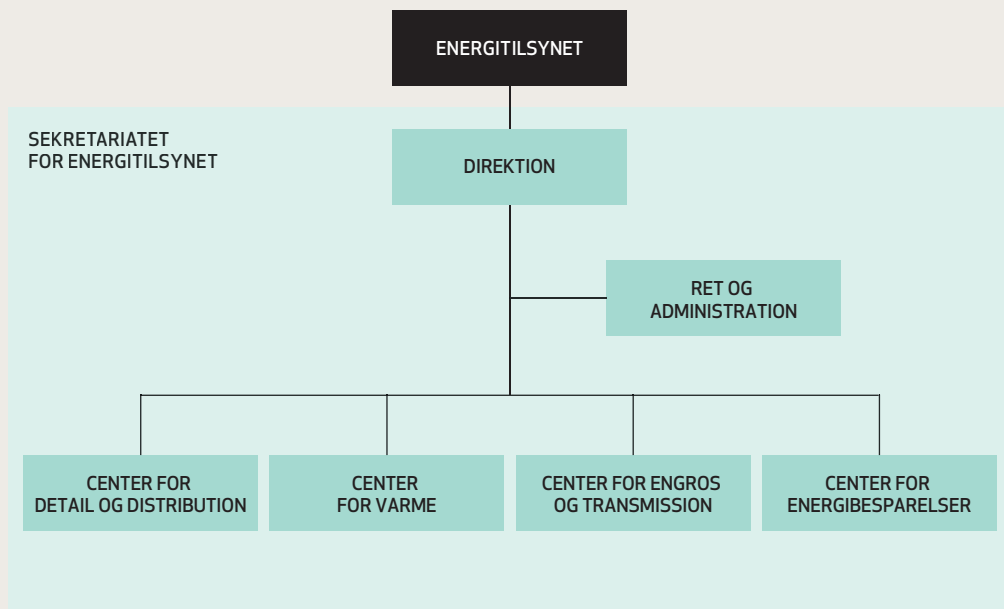
NYT CENTER

Sekretariatet for Energitilsynet har etableret et nyt center i august 2017. Det nye center, Center for Energibesparelser, skal som en ny opgave for Energitilsynet føre tilsyn med omkostningerne i energispareindsatsen i net- og distributionsvirksomhederne på el-, naturgas- og fjernvarmemarkedene. Centeret varetager desuden andre opgaver som f.eks. at føre tilsyn med netvirksomhedernes interne overvågningsprogrammer, særskilt identitet og markeds-mæssighed af koncerninterne aftaler.

Center for Energibesparelser ledes af kontorchef Christian Parbøl. Centeret består af 11 medarbejdere.

Etableringen af Center for Energibesparelser skal ses i lyset af et politisk ønske om et forstærket tilsyn med energispareindsatsen i net- og distributionsvirksomhederne. Det forstærkede tilsyn er delt mellem Energitilsynet og Energistyrelsen. Energitilsynets tilsynsarbejde fokuserer på økonomi og omkostninger, mens Energistyrelsens tilsyn fokuserer på de realiserede energibesparelser.

Energitilsynet og Sekretariatet for Energitilsynet

OM ENERGITILSYNET

Energitilsynets hovedopgaver er fastlagt i de tre energiforsyningslove (elforsyningsloven, varmforsyningsloven og naturgasforsyningsloven) og loven om Energinet.dk.

Energitilsynet blev etableret i 2000 som et tilsyn, der fungerer uden instruktionsbeføjelse fra ministeren og uafhængigt af sektorinteresser og andre myndigheder. Energitilsynet er en uafhængig tilsynsmyndighed, hvis medlemmer udnævnes af energi-, forsynings- og klimaministeren. Energitilsynet træffer afgørelser i principielle sager på de områder på el-, naturgas- og fjernvarmeområdet, hvor Tilsynet er første myndighedsinstans.

Sekretariatet for Energitilsynet er en selvstændig statslig myndighed, der sekretariatsbetjener Energitilsynet og fører tilsyn i el-, naturgas- og fjernvarmesektorerne, og – som noget nyt – et tilsyn med net- og distributionsvirksomhedernes omkostninger til energispareaktiviteter. Sekretariatet for Energitilsynet træffer afgørelser på grundlag af de retningslinier og principper, som Energitilsynet fastlægger.

Energitilsynets opgaver er fastlagt i lovgivningen, men Tilsynet kan desuden tage spørgsmål og sager op af egen drift eller på baggrund af f.eks. henvendelser fra virksomheder og kunder mv. Det vil ske på baggrund af en vurdering af, om en henvendelse giver en begrundet mistanke om, at et forhold er i strid med loven. Er det tilfældet, behandles sagen, uanset om den er udformet som en klage eller andet.

Energitilsynets afgørelser offentliggøres løbende på tilsynets hjemmeside www.energitilsynet.dk.

Energitilsynets afgørelser kan indbringes for Energiklagenævnet af de interessenter, der har en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen.

ENERGITILSYNETS OPGAVER – KORT FORTALT:

- Fører tilsyn med priser og kundevilkår hos de "naturlige monopoler", net- og distributionsvirksomheder på el-, naturgas- og fjernvarmemarkederne
- Fører tilsyn med at fjernvarmeselskaberne alene indregner nødvendige omkostninger i priserne
- Fastsætter krav til elnet- og naturgasdistributions-selskabernes effektivitet
- Fører tilsyn med at el- og gasnetvirksomheder ikke begunstiger koncernforbundne virksomheder
- Fører tilsyn med de omkostninger, som el- og naturgasselskaber og fjernvarmevirksomheder anvender til energispareaktiviteter
- Fører tilsyn med at net- og distributionsvirksomhederne på el-, naturgas- og fjernvarmemarkederne gennemfører energispareprojekter på markedsvilkår
- Fører tilsyn med og regulerer, at Energinet alene indregner nødvendige omkostninger i selskabets priser
- Overvåger prisudviklingen på detail- og engrosmarkederne for el og naturgas og medvirker til at skabe gennemsigtighed for kunderne
- Deltager i internationalt samarbejde om et velfungerende europæisk marked for el og naturgas
- Gennemfører specialanalyser på områder, hvor der er brug for kortlægning og nytænkning

STØRRE SAGER FOR ENERGITILSYNET

ENERGISPAREOMRÅDET

Lille fald i forbrugernes udgifter

Der har været et mindre gennemsnitligt fald i net- og distributionsvirksomhedernes udgifter til energibesparelser fra 2015 til 2016 og dermed har forbrugerne også i gennemsnit betalt en smule mindre til denne opgave over regningen på el, naturgas og fjernvarme. Det viser en benchmarkanalyse, som Energitilsynet har gennemført af omkostningerne til energispareprojekter i fjernvarme-, naturgas- og elsektorerne.

Analysen viser, at de gennemsnitlige omkostninger pr. sparet kWh var 49,1 øre i 2016. I 2015 lå omkostningerne i gennemsnit på 49,6 øre pr. sparet kilowatt-time. Dermed er omkostningerne faldet med 0,5 øre eller 1 pct. i forhold til 2015.

Net- og distributionsvirksomhederne på fjernvarme-, naturgas- og elområderne har en forpligtelse til at gennemføre energibesparelser hos kunderne. Udgifterne til ordningen finansieres fuldt ud over forbrugernes og virksomhedernes energiregning.

Net- og distributionsvirksomhederne på de tre energiområder har i alt realiseret energibesparelser på 2,95 mio. MWh hos kunderne i 2016. De samlede omkostninger beløb sig til 1,45 mia. kr. Til sammenligning blev der realiseret energibesparelser på 3,31 mio. MWh i 2015, hvor de samlede omkostninger beløb sig til 1,55 mia. kr.

Et er de gennemsnitlige omkostninger på tværs af de tre energiområder. Noget andet er de områdespecifikke omkostninger, og her har elnetvirksomhederne de højeste gennemsnitsomkostninger pr. sparet kWh i

2016, mens naturgasdistributionsvirksomhederne har de laveste gennemsnitlige omkostninger pr. sparet kWh. De gennemsnitlige omkostninger fordeler sig sådan på de tre områder:

- Elnetvirksomhedernes gennemsnitsomkostninger pr. sparet kWh var 51,7 øre.
- Fjernvarmevirksomhedernes gennemsnitsomkostninger pr. sparet kWh var 48,5 øre.
- Naturgasdistributionsvirksomhederne gennemsnitlige omkostninger pr. sparet kWh var 45,7 øre.

Energitilsynet undersøger energispareaftaler

Energitilsynet har besluttet at gennemføre en undersøgelse af, om energiselskaberne siden 2012 har fulgt reglerne og brugt forbrugernes penge effektivt til at få danskerne til at spare på energien.

Beslutningen indebærer, at Energitilsynet udvælger et antal net- og distributionsvirksomheder i el-, naturgas- og fjernvarmesektorerne og kontrollerer deres energispareaftaler fra 2012 til 2017. Kontrollen vil bestå i stikprøver i et repræsentativt udsnit af virksomheder, hvor Energitilsynet vil kontrollere, om energiselskabernes energispareaftaler har været baseret på markedsvilkår. Energitilsynet vil desuden undersøge, om der er hold i nogle konkrete mistanker, som Energitilsynet har fået henvendelse om.

Net- og distributionsvirksomhederne på el-, naturgas- og fjernvarmeområderne gennemfører typisk energibesparelser hos kunderne ved at indgå aftaler med andre virksomheder om at gennemføre og realisere konkrete energispare-projekter, f.eks. med koncer-

forbundne selskaber. Disse aftaler skal efter reglerne være indgået på markedsvilkår og dermed afspejle de omkostninger, der måtte være gældende på markedet.

Baggrunden for Energitilsynets beslutning er blandt andet, at Statsrevisorerne tidligere på efteråret efterlyste en bagudrettet kontrol af og opfølgning på mistanker om misbrug af økonomiske midler, herunder manglende markedsmæssighed, under energispareordningen.

ELOMRÅDET

Bagudrettede indtægtsrammer

Energitilsynet har i 2017 afsluttet og truffet afgørelse om de endelige og bagudrettede indtægtsrammer for samtlige elnetvirksomheder. Afgørelserne omfatter perioden fra 2005 til 2015. Indtægtsrammerne fastlægger loftet over de indtægter, som netvirksomhederne må opkræve år for år hos kunderne.

Elnetvirksomhederne har løbende modtaget foreløbige indtægtsrammer fra Energitilsynet, foreløbige indtægtsrammer som virksomhederne har kunnet indrette deres reguleringspriser og dermed indtægter efter i det forestående

år. De bagudrettede indtægtsrammesager har vist sig vanskelige at afgøre. Regelgrundlaget er blevet ændret flere gange siden reguleringens indførelse, og der er undervejs opstået et behov for at afklare en række principielle og tværgående problemstillinger. Dertil kommer, at der ikke i regelgrundlaget er fastsat en frist for netvirksomheders indbringelse af forhold, der vedrører tidligere års indtægtsrammer.

Den økonomiske regulering af netvirksomhederne har hidtil været udformet således fra lovgivers side, at netvirksomhederne har kunnet søge om forhøjelse af de maksimale tilladte driftsindtægter – eller indtægtsrammer – når virksomhederne havde foretaget bestemte typer af nyinvesteringer som f.eks. forsyning af nye udstykninger, væsentlige forstærkninger af nettet, kabellægning af luftledninger mv., også kaldet nødvendige nyinvesteringer. Frem til 2015 har der ikke været nogen frist for, hvornår netvirksomhederne har kunnet indsende ansøgninger til Energitilsynet om forhøjelse af indtægtsrammen med henvisning til en nødvendig nyinvestering. I praksis har det betydet,

at virksomhederne har kunnet søge om forhøjelser helt tilbage til 2005, hvor reglerne blev indført, hvilket kunne ændre indtægtsrammen fra det pågældende år.

Energitilsynet tilkendegav imidlertid i maj 2015, at Energitilsynet ville overgå til en praksis, hvor ansøgninger om forhøjelser som udløb af en nødvendig nyinvestering idriftsat 2005 til 2014 skulle indsendes til Energitilsynet senest ved udgangen af 2015. Samtidig fastlagde Energitilsynet en praksis, hvorefter netvirksomhederne fik en fremtidig årlig deadline for, hvornår ansøgninger om forhøjelser af indtægtsrammen skulle være fremsendt til Energitilsynet.

I kølvandet på denne tilkendegivelse søgte netvirksomhederne i stort tal om forhøjelser af indtægtsrammerne med henblik på at få "ryddet op" bagud i tid. Energitilsynet modtog således flere end 200 ansøgninger fra netvirksomhederne og godkendelse af nødvendige nyinvesteringer.

Energitilsynet igangsatte i januar 2016 et projekt, der havde til formål at afgøre indtægtsrammer for samtlige netvirksomheder tilbage til 2005. Dette projekt blev afsluttet i maj 2017, hvor de sidste af de i alt 61 elnetvirksomheder fik afgørelser om de endelige og bagudrettede indtægtsrammer for perioden 2005-2015.

Nødvendige nyinvesteringer

Energitilsynet har i 2017 truffet afgørelser i 55 sager, hvor elnetvirksomheder havde søgt om forhøjelse af indtægtsrammen med henvisning til, at virksomheden havde foretaget "nødvendige nyinvesteringer".

Lovgivningen er udformet således, at netvirksomhederne kan ansøge Energitilsynet om forhøjelse af indtægtsrammen, når netvirksomhederne har foretaget bestemte typer af nyinvesteringer som f.eks. forsyning til nye udstykninger, væsentlige forstærkninger af elnettet, kabellægning af luftledninger og samarbejde med Energinet.dk; investeringer der betegnes som "nødvendige nyinvesteringer".

Indtil 2015 var der ikke nogen frist for, hvornår netvirksomhederne kunne søge om tilladelse til indtægtsrammeforhøjelser som følge af idriftsættelse af nødvendige nyinvesteringer. I praksis har det betydet, at netvirksomhederne har kunnet søge om forhøjelse af indtægtsrammen i alle årene tilbage til 2005, hvor reglerne trådte i kraft. Energitilsynet tilkendegav imidlertid i maj 2015, at man ville overgå til en praksis, hvor ansøgninger for 2005 til 2014 skulle indsendes senest ved udgangen af 2015. I de efterfølgende år fra 2014 og frem blev der fastsat en frist, der er senest den 31. maj for anlægsinvesteringer foretaget året før.

Ved indgangen til 2016 viste en optælling, at elnetvirksomhederne havde indgivet 213 ansøgninger om godkendelse af nødvendige nyinvesteringer. Mange ansøgninger drejede sig om kabellægning af luftledninger, der er idriftsat flere år tilbage i tiden.

I 2016 afsluttede Energitilsynet 115 sager om nødvendige nyinvesteringer, mens der i 2017 blev afsluttet 55 sager.

Anden uafhængige elprisundersøgelse

Energitilsynet har gennemført endnu en undersøgelse

af de danske elpriser. Det er anden gang på lige så mange år, at Energitilsynet kortlægger elpriserne for elkunder med et årligt forbrug på op til 100.000 kWh.

2017-undersøgelsen sætter elpriserne i 2016 under lup, og den viser, at en lejlighedskunde med et årligt forbrug på 1800 kWh kunne have sparet fra 70 til 190 kr. på at vælge et billigere elprodukt på markedet. Parcelhuskunden med et forbrug på 4.900 kWh kunne have sparet fra 100 til 270 kr., mens parcelhuskunden med elvarme og et årligt forbrug på 15.000 kWh kunne have hentet en besparelse på 80 til 640 kr. Den mindre virksomhed med et forbrug 50.000 kWh kunne have fået en besparelse på 350 til 1100 kr. på den årlige elregning.

Undersøgelsen er en udløber af, at Energitilsynet ikke længere gennemfører en egentlig regulering af priserne på el, som følge af at den såkaldte forsyningspligtregulering er afskaffet og udfaset. I stedet holder Energitilsynet blandt andet gennem den årlige elprisundersøgelse øje med, om priserne er rimelige og let og klart sammenlignelige.

Energitilsynet medvirker i øvrigt til, at forbrugerne løbende har mulighed at følge de aktuelle priser og produkter på elmarkedet gennem driften af elprisguiden, elpris.dk.

Status for elprisguide

Energitilsynet åbnede 1. april 2016 den første uafhængige elprisguide i Danmark. Elprisguiden, elpris.dk, henvender sig til forbrugere og virksomheder med et forbrug på op til 100.000 kWh om året.

Alle elleverandører har pligt til at offentliggøre deres elprodukter og priser på elpris.dk, og ved udgangen af 2017 havde elleverandørerne sat 139 produkter til forbrugerne til salg på prisguiden, mens 73 elprodukter var rettet til erhvervskunderne.

Størstedelen af elprodukterne på elpris.dk var produkter med variable priser. Således havde 73 produkter variable priser. Samme forhold gjorde sig gældende for erhvervsprodukterne, hvor 44 havde variable priser.

En umiddelbar sammenligning mellem årsskiftet 2016/17 med årsskiftet 2017/18 viser, at antallet af udbudte produkter på elpris.dk er faldet en smule – fra 243 til 212.

Antallet af klimaprodukter er til gengæld svagt stigende. Af de i alt 212 produkter på elpris.dk udgør ca.

40 pct. klimavenlige produkter, fordelt med 62 produkter til forbrugerne og 22 produkter til erhvervskunderne.

Som noget nyt er elleverandørerne også begyndt at introducere flexprodukter på elpris.dk fra december 2017, men antallet er endnu relativt beskedent med kun 7 produkter. Flexafregning indebærer, at forbrugere med en fjernaflæst måler kan vælge produkter med en forbrugsprofil, der ikke er fastsat efter en på forhånd fastlagt skabelon.

Der findes i øjeblikket cirka 50 elleverandører i Danmark. Heraf er ca. 15 leverandører ikke koncernforbundne med et netselskab.

Elpris.dk er alt i alt blevet besøgt af flere end 170.000 brugere, siden prisguiden åbnede i april 2016 indtil udgangen af 2017. Det svarer til, at ca. 500 brugere har været inde på hjemmesiden om dagen.

Tilsyn med elleverandørernes priser og kundevilkår

Energitilsynet fører blandt andet tilsyn med, om elleverandørerne indberetter priser, rabatter og vilkår om deres produkter til elpris.dk, og om de samme oplysninger er tilgængelige på virksomhedernes egne hjemmesider. Der er som led i tilsynet gennemført to stikprøver i 2017.

I foråret 2017 blev vilkår og priser fra seks elleverandører gået efter, og undersøgelsen viste, at der er udfordringer – hovedsageligt i relation til prisoplysninger. Det gælder både på elpris.dk som på elleverandørernes egne hjemmesider. Undersøgelse viste blandt andet:

- Fem elleverandører udbød produkter, hvor der ikke var overensstemmelse mellem kWh-priserne på elpris.dk og på virksomhedernes egne hjemmesider
- Fem elleverandører havde ikke opdaterede prisoplysninger – både kWh-priser og abonnementspriser – på virksomhedernes egne hjemmesider. For alle fem virksomheders vedkommende drejede det sig om

- prisoplysninger på produkter til erhvervs-kunder
- Tre elleverandører havde ikke sikret sig, at der var fyldestgørende oplysninger om gebyrer på egne hjemmesider
- To elleverandører havde ikke oplysninger om gældende tariffer, afgifter m.v. på egne hjemmesider.

Sekretariatet for Energitilsynet tog på baggrund af resultaterne af stikprøven kontakt til de enkelte elleverandører og fik gennem dialog løst de konkrete problemstillinger.

I den anden stikprøveundersøgelse, foretaget i efteråret 2017, var der fokus på, om forbrugerne bliver faktureret i overensstemmelse med deres kontrakter, om elhandelsvirksomhederne indberetter de korrekte priser til elpris.dk og om faktureringsbekendtgørelsen og elleveringsbekendtgørelsen bliver overholdt. Igen var seks elleverandører udvalgt til stikprøven. Undersøgelsen viste blandt andet:

- Ingen elleverandører overholdt alle de indholdsmæssige krav til fakturaer som fastsat i faktureringsbekendtgørelsen
- Fem elleverandører havde ikke de påkrævede prisoplysninger i kontrakterne med kunderne
- Halvdelen af elleverandørerne havde ikke umiddelbart sikret sig, at der er overensstemmelse mellem deres egne prisoplysninger på elpris.dk og priserne i fakturaerne til kunderne. Undersøgelsen pegede på, at der er en tendens til, at priserne på elpris.dk var lavere end den, som forbrugerne rent faktisk blev faktureret til.

Energitilsynet vil på baggrund af resultaterne indlede en dialog med de pågældende elhandelsvirksomheder med henblik på at få løst problemstillingerne. Der er et arbejde, der fortsætter ind i 2018.

Tilsyn med leveringspligten

Energitilsynet fører tilsyn med, om elleverandørerne overholder leveringspligten. Leveringspligten betyder, at elleverandørerne skal levere elektricitet til forbrugerne på anmodning om levering og mod betaling.

Tilsynet med bestemmelserne om leveringspligten indebærer, at Energitilsynet holder øje med, om:

- Elleverandørerne overholder leveringspligten, og om de i strid med bestemmelsen nægter ellevering til en bestemt gruppe kunder
- Elleverandørernes krav om sikkerhedsstillelse og ophævelse af kontrakter følger reglerne
- Elleverandørerne fordeler de omkostninger, der er forbundet med en forsyningsafbrydelse, som de skal.

Tilsynet med leveringspligten blev udmøntet i stikprøver i fem elleverandørvirksomheder. Stikprøverne viste, at én af de udvalgte virksomheder ikke levede op til reglerne om, hvordan elleverandører skal håndtere kravene om sikkerhedsstillelse og ophævelse af leveringskontrakten over for kunden.

Undersøgelsen viste desuden, at der var stor forskel på, hvordan elleverandørerne opkræver gebyrer

ved afbrydelse af forsyningen. To virksomheder opkrævede et forholdsvis højt gebyr, og disse sager blev overdraget til Forbrugerombudsmanden. En enkelt elleverandør opkrævede til gengæld et forholdsvis lavt gebyr, mens to virksomheder overhovedet ikke opkrævede gebyr i forbindelse med afbrydelse af forsyningen.

Det fremgår af lovgivningen, at en forbruger skal bære de omkostninger, som en forsyningsafbrydelse giver anledning til, hvis afbrydelsen skyldes forbrugerens forhold. Sekretariatet for Energitilsynet gik derfor i dialog med de elleverandører, der ikke opkrævede et særskilt gebyr ved forsyningsafbrydelser.

Mangler i elnetselskabernes administration af regler

Energitilsynet fandt i en ny stikprøve blandt elnetvirksomheder mangler i virksomhedernes administration af regler, der skal sikre fri konkurrence. Reglerne fremgår af det program for intern overvågning, som netvirksomhederne er forpligtet til at følge.

Den seneste stikprøve blev foretaget i fem elnetvirksomheder, og den viste, at kun en enkelt virksomhed fulgte reglerne til punkt og prikke på undersøgelsestidspunktet. De

fire øvrige virksomheder er gjort til genstand for yderligere undersøgelser og opfølgning.

Elnetselskaberne må som naturlige monopoler ikke give bestemte og konkurrenceudsatte virksomheder fordele. Hverken hvis de er koncernforbundne med elnetselskabet eller har en eller anden form for samarbejde med netselskabet. Derfor skal netvirksomhederne udarbejde et program med en række initiativer, f.eks. uddannelsesprogrammer eller skriftlige procedurer, der skal sikre ligebehandling.

Den seneste stikprøve havde fokus på to forhold:

- Om elnetvirksomhederne har sørget for tiltag, f.eks. uddannelsesprogrammer og/eller skriftlige procedurer for, hvordan virksomheden og medarbejderne ved kundekontakt sikrer ligebehandling af konkurrenceudsatte virksomheder,
- Om elnetvirksomhedernes aftaler med koncernforbundne virksomheder er indgået på markedsvilkår. Tilsynet har fokuseret på administrative ydelser som HR, regnskab, IT- og kantinedrift mv., som elnetvirksomhederne har købt i koncernforbundne selskaber. Ifølge reglerne skal der foreligge en skriftlig aftale om ydelsen samt dokumentation for, at aftalerne er indgået på markedsmæssige vilkår.

Stikprøveundersøgelsen afdækkede, at der er mangler og/eller uklarheder i administrationen af reglerne på disse to områder i fire af de fem undersøgte virksomheder.

Statistik om afbrydelse af elforsyningen

Energitilsynet offentliggjorde for første gang i 2017 en statistik, der viser, hvor mange husholdningskunder og øvrige forbrugere, der har fået afbrudt elforsyningen.

Statistikken dækker perioden fra 1. april 2016 til 31. december 2016 og er baseret på tal og oplysninger fra landets elleverandører.

Tallene viser, at størstedelen af afbrydelserne er sket hos husholdningsforbrugerne, i alt ca. 8000 forbrugere. Afbrydelserne skyldtes primært, at forbrugerne ikke havde været i stand til at stille sikkerhed for betaling af elforbruget.

I kategorien "øvrige forbrugere" oplevede ca. 1300 kunder at få afbrudt elforsyningen, primært på grund af manglende betaling.

Det er en ny opgave for Energitilsynet at indsamle oplysninger til statistikken, og derfor er der endnu ikke mulighed for direkte sammenligninger med foregående perioder.

Formålet med statistikken er at skabe åbenhed om omfanget af forsyningsafbrydelser og kunne vurdere, om der er behov for at sætte ind over for den gruppe af økonomisk svage forbrugere, som afbrydes fra forsyning med el som følge af manglende betaling.

Nyt administrationsgrundlag for tilsyn med særskilt identitet

Energitilsynet har lagt sig fast på, hvordan Tilsynet vil holde øje med, at elnetvirksomhederne sørger for at holde koncernforbundne monopol- og konkurrenceaktiviteter adskilt med hver sin identitet. Det er sket med et nyt administrationsgrundlag, som fastlægger, hvordan Energitilsynet griber tilsynet med opgaven an.

Det nye administrationsgrundlag er en udløber af, at Folketinget har skærpet reglerne på området og forlanger, at netselskaberne klart og tydeligt adskiller monopolak-

tiviteter fra konkurrenceaktiviteter. De nye regler træder i kraft den 1. juli 2018 og hænger sammen med, at et større antal netvirksomheder er en del af koncerner, der – ud over monopolaktiviteten – også driver konkurrenceudsatte aktiviteter, f.eks. elhandelsvirksomhed.

De nye regler indebærer, at netvirksomhederne i endnu højere grad end tidligere skal sørge for, at kommunikation og visuel identitet for netvirksomheden ikke kan forbindes med koncernforbundne konkurrenceaktiviteter, f.eks. via navn, logo, hjemmeside, telefonnummer og e-mailadresse. Reglerne foreskriver også, at virksomheder, der udfører serviceopgaver for netselskabet, skal optræde med en identitet på biler, medarbejdertøj mv., der er adskilt fra netselskabets koncernforbundne aktiviteter.

Tilsynet med, at reglerne bliver efterlevet, kommer blandt andet til at bestå i, at Energitilsynet henvender sig til branchen med en orientering om og vejledning i de krav, som virksomhederne skal leve op til.

Frem til selskabernes implementeringsfrist gennemgår Energitilsynet alle vertikalt integrerede netvirksomheder i forhold til kravet om selvstændigt navn og logo.

Endvidere vil Energitilsynet rette fokus på netvirksomhedernes serviceaftaler og kommunikation. I stikprøver vil Energitilsynet kontrollere, om aftaler med andre virksomheder om udførelse af serviceopgaver, indeholder nødvendige beskrivelse af tiltag og instrukser om efterlevelse af reglerne om særskilt identitet. I stikprøverne vil Energitilsynet ligeledes kontrollere, om elnetselskabets kommunikation opfylder kravene.

Energitilsynet ophæver reservation på el-forbindelse

Energitilsynet har ophævet den fem-årige reservation på 100 MW i elforbindelsen Skagerrak 4 mellem Danmark og Norge.

Energitilsynet har tilbage i 2010 givet en betinget godkendelse til at reservere 100 MW til at udveksle automatiske sekundærreserver – det er reserver, der bruges til at opretholde driften ved pludselige fejl eller ændringer i elsystemet.

Reservationen lever imidlertid ikke op til forudsætningerne i den betingede godkendelse, som Energitilsynet gav i 2010 eller til Energitilsynets praksis for behandling af reservationer i eltransmissionsnettet. En praksis, der indebærer, at en reservation kun kan opretholdes, hvis der er en meget betydelig

samfundsnytte henset til ulemperne ved en reservation for det danske marked.

Energinet har udarbejdet en evaluering af samfundsnytteten efter det første driftsår. Evalueringen viser blandt andet, at den danske samfundsøkonomiske gevinst ved reservationen er faldet markant i forhold til det forventede, og at der ikke er en væsentlig dansk, samfundsøkonomisk gevinst.

Samtidig er det ikke, som det blev forventet i 2010, lykkedes at etablere et marked for reserver for de danske producenter mod Tyskland. Det betyder, at reservationens negative følger for den langsigtede konkurrence på det vstdanske marked er blevet større end forventet.

Energitilsynet opfordrede i den nye afgørelse de to systemansvarlige transmissionselskaber i Danmark og Norge (Energinet og Statnett) til at udvikle og anmelde en ny og mere dynamisk reservation, der muliggør en bedre samfundsøkonomisk anvendelse af den norsk-danske elforbindelse, og som umiddelbart muliggør konkurrence mellem danske og norske aktører i Vestdanmark.

Energitilsynets afgørelse om ophævelse af reservationen er indbragt for Energiklagenævnet, der har givet klagen opsættende virkning.

Aftale om at åbne dansk-tysk grænse for handel med el

Der har i de senere år været begrænsninger i transmissionsforbindelsen mellem Vestdanmark og Tyskland, også kaldet DK1-DE. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet indgik i 2017 en aftale med det tyske Økonomi- og Energiministerium om, at der skal stilles et minimumsniveau af kapacitet til rådighed for handel med strøm på elforbindelsen mellem Vestdanmark og Tyskland.

Den tyske tilsynsmyndighed Bundesnetzagentur og Energitilsynet har medvirket i aftalens indgåelse.

Aftalen udspringer af, at de seneste års begrænsninger af handelen med strøm på DK1-DE forbindelsen. Begrænsninger, der må ses i sammenhæng med, at udbygning af el-nettet på tysk side ikke har kunnet holde trit med den tyske udbygning med vedvarende energi.

Med aftalen er der en "køreplan" for, hvordan situationen skal håndteres, indtil den tyske netudbygning muliggør en fuld åbning af forbindelsen, der har en kapacitet på 1780 MW.

I 2016 nåede den gennemsnitlige handelskapacitet ned på omkring 200 MW. Med aftalens implementering fra 1. december 2017 skal den minimale tilgængelige kapacitet stige til 400 MW. Derefter vil minimumskapaciteten stige til 700 MW i 2018, 900 MW i de første tre måneder af 2019, 1000 MW fra 1. april 2019 og 1100 MW fra 2020.

Det er den danske transmissionsvirksomhed, Energinet, og den tyske søsterorganisation, TenneT, der skal udmønte aftalen.

Energinet har i efteråret 2017 foretaget en vurdering af fordele og ulemper ved forskellige markedsmodeller, som Energinet kan anvende som led i gennemførelsen af aftalen. Vurderingen skal lede frem til en anmeldelse af markedsmodel til Energitilsynet i 2018, hvor Energitilsynet skal vurdere, om Energinets markedsmodel i tilstrækkelig grad er omkostningseffektiv og sikrer, at systemsikkerheden opretholdes.

Som led i Energitilsynets vurdering af den konkrete markedsmodel, vil Energitilsynet foretage offentlige høringer.

Godkendelse af Energinets årsrapport

Energitilsynet skal godkende Energinets årsrapport som led i Tilsynets økonomiske regulering af selskabet. Energitilsynet har ikke regnskabsmæssige eller revisionsmæssige opgaver og forpligtelser i forbindelse med behandlingen af årsrapporten, men Energitilsynet kan fastsætte korrektioner til rapporten.

Energitilsynet skal som led i sin regulering af Energinet dels godkende opgørelser og afvikling af differencer (over-/underdækning) på de enkelte segmenter (elnet, systemydelse, PSO og gastransmission), dels fastsætte forrentning af Energinets grundkapital.

Energinet reguleres ved en "hvi-le-i-sig-selv" regulering, der giver Energinet dækning for nødvendige omkostninger ved en effektiv drift samt en forrentning, der sikrer realværdien af selskabets grundkapital ved etableringen i 2005. Selskabet kan i 2016 indregne en pristalsregulering af grundkapitalen på 0,7 pct.

Den samlede akkumulerede underdækning var på 910 mio. kr. primo 2016. Ultimo 2016 var der en overdækning på 1.201 mio. kr., således at den akkumulerede overdækning ultimo 2016 var 291 mio. kr.

Energitilsynet har i juni 2017 meddelt Energinet, at Energitilsynet ikke har korrektioner til selskabets årsrapport 2016 for så vidt angår differencer mellem realiserede indtægter og nødvendige omkostninger og forrentning.

NATURGAS

Gaskunder går på det frie marked

94 pct. af de ca. 410.000 naturgaskunder i Danmark fik i 2016 leveret deres naturgas som et produkt, der er handlet frit på det danske marked for naturgas. Det er en stigning på godt og vel 70 procentpoint i forhold til 2013.

Det viser en analyse, som Energitilsynet har foretaget af detailmarkedet for naturgas i 2016. Dermed tyder alt på, at færre og færre kunder køber produkter, der på den ene eller anden måde overvåges eller reguleres af myndighederne.

Det er også de ikke-regulerede gasprodukter, der dominerer det samlede salgsvolumen. Analysen viser, at 98 pct. af det samlede salgsvolumen er solgt som handelsprodukter.

Antallet af gaskunder har været nogenlunde konstant på ca. 410.000 fra 2012 til 2016.

ENGROSMARKEDERNE FOR EL OG NATURGAS

REMIT

Energitilsynet er national tilsynsmyndighed i henhold til

EU-forordningen om integritet og gennemsigtighed på engrosmarkederne for el og naturgas, også kaldet REMIT-forordningen.

REMIT-forordningens formål er at fremme åben og fair konkurrence på engrosmarkederne til gavn for markedsdeltagere og slutbrugere. Forordningen indeholder et forbud mod markedsmanipulation og insiderhandel på engrosmarkederne, og den forpligter markedsaktørerne til at offentliggøre intern viden. Forordningen indeholder endvidere visse registrerings- og rapporteringsforpligtelser for markedsaktører.

Energitilsynet skal som national tilsynsmyndighed sikre, at de priser, der fastsættes på engrosmarkederne for el og naturgas, afspejler et rimeligt og konkurrencepræget samspil mellem udbud og efterspørgsel, og at der ikke kan opnås fortjenester ved overtrædelse af REMIT-forordningen.

Energitilsynet har også i 2017 haft et tæt samarbejde med ACER, energitilsynsmyndighederne i de andre EU/EØS-lande samt med andre danske myndigheder, bl.a. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som led i arbejdet med at sikre en effektiv og målrettet overvågning, efterforskning af mulige overtrædelser og vejledning af markedsaktørerne.

I 2017 har Sekretariatet for Energitilsynet modtaget seks underretninger om mulig overtrædelse af REMIT-forordningen. Sekretariatet for Energitilsynet har imidlertid ikke fundet grundlag for at overgive sagerne til politimæssig efterforskning.

FJERNVARME

Forrentning af indskudskapital

Energitilsynet har tilkendegivet, hvordan indskudskapitalen skal opgøres, fastlægges og indregnes, når en varmevirksomhed har ansøgt om forrentning af indskudskapital og har flere værker i samme virksomhed. Tilkendegivelsen indebærer blandt andet, at varme-

virksomheder med flere værker som udgangspunkt skal opgøre en indskudskapital for hvert værk i virksomheden, medmindre virksomheden ved starten af beregningsåret har harmoniserede priser.

Tilkendegivelsen indeholdt også en stillingtagen til, hvordan virksomhedens risikoprofil vurderes, fastlæggelse af forrentningsbeløbet samt problemstillinger ved indregning af forrentning i varmepriserne.

Ved udgangen af 2017 var der ca. 10 sager om forrentning af indskudskapital for flere værker i samme virksomhed til behandling i Sekretariatet for Energitilsynet.

Dispensation fra revisorerklæring for overskudsvarmeleverandører

Energitilsynet har lagt sig fast på hvilke kriterier, der kan indgå i vurderingen af, om en leverandør af overskudsvarme kan opnå dispensation fra kravet om revisorerklæring på de priseftersvisninger, der skal anmeldes til Energitilsynet efter regnskabsårets afslutning. Der er tale om et administrationsgrundlag til brug for sekretariatets konkrete og individuelle behandling af dispensationsanmodninger.

Energitilsynet har konkret taget stilling til fire forhold, der enten taler for eller imod dispensation. Det drejer sig navnlig om den leverede mængde overskudsvarme, hvor Energitilsynet fandt, at en årlig leverance på mindre end 2.350 MWh taler for dispensation, når leverancen samtidig ikke har nær tilknytning til virksomhedens hovedaktivitet.

For dispensation taler endvidere andre forhold, blandt andet at der ikke er en verserende tvist mellem overskudsvarmeleverandør og varmekøber om varmepriisen og/eller leveringsbetingelser, at overskudsvarmevirksomheden leverer til en varmevirksomhed, der kan påberåbe sig en substitutionspris, og/eller når varmekøberen vurderer, at der ikke er behov for en revisorerklæring. Der er ikke tale om, at alle kriterier nødvendigvis skal være opfyldt, ligesom oprensningen ikke er udtømmende.

Prisdifferentiering med prisgaranti

Energitilsynet har taget stilling til forudsætningerne for, at virksomheder kan foretage prisdifferentiering med rabat efter en ændring af varmemforsyningslovens prisdifferentieringsbestemmelse i 2015. Energitilsynet fandt, at en prisdifferentiering skal være omkostningsbestemt, og at udækkede omkostninger fra en kundegruppe ikke kan indregnes i en anden kundegruppes varmepriser. En prisdifferentiering med rabat til nye kunder må foretages i en periode på maksimalt 5 år og således, at fordelene for de nye kunder i alt ikke overstiger den besparelse, som udvidelsen af kundegrundlaget medfører for samtlige kunder.

STØRRE SAGER I DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE

I EU-regi er det gennemførelsen og udviklingen af det indre energimarked, der har været i fokus for Sekretariatet for Energitilsynet i 2017. Det drejer sig især om arbejdet med udformning og udmøntning af en række EU-forordninger om fælles guidelines og netregler, der er bindende for medlemslandene. Endvidere har Sekretariatet for Energitilsynet sammen med de europæiske energiregulatorer fulgt og bidraget med forslag til forhandlingerne om gennemførelsen af Kommissionens seneste energipolitiske udspil, Clean Energy for All Europeans.

Netreglerne og guidelines kan opdeles i tre hovedgrupper: Markedsforhold, nettilslutning og systemdrift. Arbejdet med gennemførelse af guidelines og netregler om systemdrift og markedsforhold har også været blandt de punkter, der har præget dagsordenen for NordREG, de nordiske energiregulatorers samarbejdsorganisation.

NORDREG

NordREG danner rammen om et samarbejde, som NordREGs bestyrelse har organiseret i fire arbejdsgrupper: Retail Market, Wholesale & Transmission, Network Regulation og Demand Flexibility.

I 2017 har NordREG blandt andet udarbejdet to rapporter med anbefalinger om "Local Intraday Markets" og "NordREGs Perspective on the Development of Competition among NEMOs".

Rapporterne er fremlagt for EU-Kommissionen som led i udviklingen af EU-reguleringen. Herudover er der også

forberedt regionale beslutninger i henhold til netreglerne, afgivet et nordisk svar på EU-Kommissionens energispil "Clean Energy for all Europeans" og udgivet en statusrapport om arbejdet med etablering af et fælles, nordisk detailmarked for el, "Electricity Customer in the Nordic Countries".

De nordiske regulatorer har i en årrække været engageret i et arbejde med at skabe forudsætningerne for et fælles, nordisk detailmarked. Som en udløber af dette arbejde har regulatorerne besluttet, at NordREG skal udarbejde en undersøgelse af forbrugernes holdning til detailmarkedet i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Undersøgelsen er planlagt gennemført i 2018.

De europæiske netregler og guidelines giver regulatorerne en række nye opgaver med at godkende vilkår, betingelser og metoder for børser, transmissionsvirksomheder og øvrige markedsaktører. Her spiller NordREG en stigende rolle, fordi hovedparten af regulatorernes afgørelser er grænseoverskridende og ikke alene kan træffes nationalt, men i samarbejde med øvrige regulatorer i Central- og Sydeuropa eller i Norden. Dette gør sig gældende for de fælles guidelines og netregler om systemdrift og markedsforhold som Capacity Allocation & Congestion Management Guideline (CACM GL), Forward Capacity Allocation Network Code (FCA NC), Electricity Balancing Guideline (EB GL) og System Operation Guideline (SO GL). Men også for de tekniske forordninger om nettilslutning som Requirements for Generators (RfG), Demand Connection (DCC) og High Voltage Direct Current Systems and DC-connection Power Park Modules (HVDC).

EUROPÆISKE NETREGLER OM MARKED

I 2015 trådte EU-Kommissionens forordning Guideline on Capacity Allocation and Congestion Management, CACM, i kraft, og i 2016 kom forordningen Guideline on Forward Capacity Allocation, FCA, til.

Energitilsynet har i 2017 truffet en række afgørelser om godkendelse af vilkår og betingelser eller metoder i henhold til forordningerne. Energitilsynet samarbejder med de øvrige europæiske regulerende myndigheder om at nå til enighed om at godkende de fælles europæiske forslag til vilkår og betingelser eller metoder. Energitilsynet foretager offentlige høringer af de anmeldte forslag, og disse høringer på CACM- og FCA-området adskiller sig fra normal praksis.

Normal praksis er, at Energitilsynet foretager høring af såvel det anmeldte forslag samt udkast til Energitilsynets afgørelse. Markedsaktørerne skal dog være opmærksomme på, at samarbejdet med de øvrige europæiske regulerende myndigheder om de to markedsregler kun muliggør, at Energitilsynet

foretager én høring af markedsaktørerne. Dette skyldes, at arbejdet med at nå til enighed blandt de regulerende myndigheder kræver, at hver regulerende myndighed forholdsvis tidligt i godkendelsesprocessen har en fast position. Energitilsynet foretager på den baggrund én høring af det anmeldte forslag, når Energitilsynet modtager dette fra Energinet eller fra de relevante el-børser, Nord Pool eller EPEX Spot.

Energinet, Nord Pool og EPEX Spot er på sin side forpligtet til også at foretage markedshøring forud for anmeldelse af forslagene til Energitilsynet. Høringer og afgørelser fra Energitilsynet bliver offentliggjort på Energitilsynets hjemmeside.

CACM

Energitilsynet har truffet en række afgørelser med hjemmel i forordningen Guideline on Capacity Allocation and Congestion Management, CACM, med baggrund i forslag, der er anmeldt til Energitilsynet af transmissionsvirksomheder og/eller elbørser.

CACM-forordningen etablerer harmoniserede regler for kapacitets-

tetsberegning, håndtering af kapacitetsbegrænsninger og handelen med elektricitet på tværs af EU-landene i day-ahead- og intraday-markederne.

Energitilsynet har truffet afgørelse om, hvilke data om produktion og forbrug, som markedsaktører skal fremsende til Energinet. Energinet skal bruge disse data i den fælles netmodel, der repræsenterer det sammenkoblede europæiske el-net, og som er godkendt af Energitilsynet.

Energitilsynet har endvidere godkendt det tidspunkt, hvorefter markedsaktører kan være sikre på, at tildelingen af overførselskapacitet i elnettet mellem EU-landene er bindende.

Desuden har Energitilsynet godkendt, hvordan elbørserne (NEMO'erne) skal samarbejde om den såkaldte markedskoblingsfunktion, dvs. den funktion, der muliggør handelen af el på tværs af landegrænserne i EU.

Gennemførelsen af CACM GL er som udgangspunkt et paneuropæisk projekt, men dele af projektet bliver harmoniseret gradvist, eftersom der er væsentlig forskel på handelen med elektricitet samt transmissionsnettets fysiske struktur på tværs af EU-landene. I 2016 blev de såkaldte kapacitetsberegningssregioner fastsat, hvor dele af det paneuropæiske projekt i første omgang skal harmoniseres på regionalt niveau. Kapacitetsberegningssregionerne består af budzonegrænser. Energitilsynet har i 2017 godkendt en ændring af en beslutning, der blev vedtaget i 2016 om kapacitetsberegningssregionerne. Ændringen medfører, at budzonegrænsen mellem Belgien og England er blevet inkluderet

i kapacitetsberegningsregionen "Channel". De danske budzonegrænser er inkluderet i henholdsvis "Hansa"- og "Nordic"-regionerne.

Energitilsynet har desuden godkendt de ordninger, som fastsætter, hvordan Energinet skal tildele den tilgængelige overførselskapacitet mellem de el-børser, der tilbyder services i de danske budområder. Princippet er, at der ikke må diskrimineres mellem el-børserne, så den ene el-børs får mere kapacitet at kunne tilbyde til sine medlemmer end den anden el-børs.

Energitilsynet har ligeledes truffet afgørelse om, hvordan de el-børser, der tilbyder services i de danske budområder, skal klare og afvikle el-handlen. Derudover er der truffet afgørelse om, hvordan transmissionsvirksomhederne skal fordele indtægten fra kapacitetstildelingen imellem sig.

Endelig er der i medfør af CACM GL fastsat maksimums- og minimumspriser for at styrke investeringsbetingelserne med henblik på sikker kapacitet og forsynings-sikkerhed på langt sigt – såvel inden for det enkelte medlemsland som mellem medlemslandene.

FCA

Energitilsynet har truffet en række afgørelser med hjemmel i forordningen Guideline on Forward Capacity Allocation, FCA.

Forordningen fastsætter detaljerede regler for tildeling af overførselskapacitet på forwardmarkederne samt regler for udvikling af effektive risikoafdækningsmuligheder for producenter, forbrugere og detailhandlere

for at afhjælpe den fremtidige prisrisiko inden for det område, hvor de opererer, herunder harmonisering af de nuværende auktionsregler for langsigtet kapacitetstildeling.

Energitilsynet har truffet afgørelse om, hvilke data om produktion og forbrug for langsigtede tidsrammer, som markedsaktører skal fremsende til Energinet. Energinet skal bruge disse data i en fælles netmodel, der repræsenterer det sammenkoblede europæiske el-net, og som også skal godkendes af Energitilsynet.

Desuden har Energitilsynet truffet afgørelse om harmoniserede tildelingsregler, som er bestemmende for de kontraktlige ordninger for langsigtede transmissionsrettigheder, herunder de fysiske og de finansielle transmissionsrettigheder. I denne forbindelse er der indført få regionale undtagelser til de harmoniserede tildelingsregler, som Energitilsynet også har godkendt. Harmoniserede regler for tildeling af langsigtet overførselskapacitet kræver etablering og drift af en fælles tildelingsplatform på europæisk niveau. Energitilsynet har sammen med de øvrige europæiske regule-

rende myndigheder truffet afgørelse om kravene til denne fælles tildelingsplatform samt om metoden vedrørende fordeling af udgifter til oprettelse, udvikling og drift af den fælles tildelingsplatform.

Endelig har Energitilsynet foretaget en vurdering af forwardmarkedet for el i de danske budområder, hvor Energitilsynet har konstateret, at disse budområder ikke rummer tilstrækkelige afdækningsmuligheder. Energitilsynet har derfor anmodet Energinet om at sikre, at der er langsigtede afdækningsprodukter vedrørende overførselskapacitet til rådighed til at understøtte engrosmarkedernes funktion. Energinet har ved udgangen af 2017 anmeldt et forslag på området. Forslaget bliver behandlet i starten af 2018.

EUROPÆISKE NETREGLER OM NETTILSLUTNING

I 2016 trådte tre tekniske regelsæt om nettilslutning i kraft. Reglerne, der er fastsat i EU-forordninger, sætter en ramme om den tekniske regulering på elområdet i EU. De tre forordninger har primært betydning for nye anlæg, der skal tilsluttes elnettet. I udgangspunktet kommer de således ikke til at berøre allerede tilsluttede tekniske installationer.

De tre forordninger er Requirements for Generators (RfG), Demand Connection (DCC) og High Voltage Direct Current Systems and DC-connected Power Park Modules (HVDC).

Energitilsynet har en myndighedsopgave i relation til forordningerne. Energitilsynet har i løbet af 2017 udstedt såkaldte kriterier for undtagelse for samtlige tre tilslutningsforordninger. Kriterierne skal ses som en række grundkriterier, der bliver lagt til grund for vurderingen af, om anlæg kan undtages fra kravene i de tre forordninger.

Energitilsynet vil i 2018 modtage anmeldelser fra Energinet og netvirksomheder i henhold til både RfG-, DCC- og HVDC-forordningen. De afgørelser, som Energitilsynet skal træffe på området, vil i vidt omfang ske på nationalt niveau.

RfG

Forordningen fastsætter regler om nettilslutning for produktionsanlæg. Forordningen foreskriver, at systemoperatører – transmissions- og lokale netvirksomheder – skal udforme de tekniske krav, som produktionsanlæg skal opfylde for blive tilsluttet nettet.

Energitilsynet traf i maj 2017 en afgørelse i henhold til RfG, hvor en virksomhed fik tildelt kvalifikation som ny teknologi for to mikrokræftvarmeanlæg.

DCC

Forordningen fastsætter regler for tilslutning af forbrugs- og distributionssystemer (DCC) til nettet. Forordningen foreskriver, at de relevante systemoperatører skal udforme de tekniske krav til transmissi-

onstilsluttede forbrugs- og distributionsanlæg, lukkede distributionssystemer og forbrugsenheder, der skal tilsluttes nettet.

HVDC

Forordningen fastsætter regler for tilslutning af transmissionssystemer med højspændingsjævnstrøm og jævnstrømsforbundne elproducerende anlæg, HVDC. Forordningen foreskriver, at de relevante systemoperatører fastsætter de tekniske krav til HVDC-systemerne, der tilsluttes elnettet.

EUROPÆISKE NETREGLER OM DRIFT

EU-Kommissionen har i 2017 udstedt to forordninger, der skal regulere driften af transmissionsnettet.

Der er tale om System Operation Guideline (SO GL) og Network Code on Electricity Emergency and Restoration (NC ER).

Både SO GL og NC ER hænger tæt sammen med tilslutningsreglerne, da metoder fastsat i netreglerne anvendes som grundlag for flere af de test og krav, der skal anvendes efter SO GL og NC ER.

SO GL

Forordningen fastsætter retningslinier for drift af eltransmissionssystemer, og formålet er at harmonisere reglerne for driften af det sammenkoblede eltransmissionsnet i EU. SO GL fastlægger et sæt minimumskrav, der blandt andet omhandler driftssikkerhed, koordinering af afbrydelser, dataudveksling mellem systemoperatører og anlæg med hensyn til driftsplanlægning. Forordningen lægger også en ramme for last-frekvensregulering og reserver.

SO GL's anvendelsesområde er meget omfangsrigt. Energitilsynets opgaver som regulerende myndighed efter SO GL består i at godkende en række anmeldelser og forslag fra transmissionselselskaber om fastsættelse af metoder, betingelser og vilkår på en række af ovenstående områder. De første anmeldelser på området forventes i begyndelsen af 2018.

SO GL lægger de tekniske rammer for udviklingen af det grænseoverskridende balancemarked, som forordningen om balancering (EB GL) er udarbejdet med henblik på at opnå.

NC ER

Forordningen fastsætter regler for nødsituationer og systemgenoprettelse i transmissionsnettet. Formålet er at beskytte driftssikkerheden, hindre udbredelse og/eller forværing af kritiske hændelser og sikre en effektiv og hurtig genoprettelse af driften af elsystemet efter nød- eller blackout-tilstande.

NC ER fastsætter et fælles sæt af minimumskrav og principper for de procedurer og handlinger, som transmissionselselskaberne skal udføre, når der er tale om nød-, black-

out- og genoprettelsestilstande i transmissionsnettet. Minimumskravene omfatter også simulationer og test af beredskab.

Energitilsynets opgave som regulerende myndighed efter NC ER består i at godkende transmissionselskabernes forslag om vilkår og regler, herunder blandt andet vilkår og betingelser for at fungere som leverandør af forsvars- og genoprettelsesydelse på kontraktbasis. De første forslag på området forventes anmeldt til Energitilsynet i 2019.

Klagemyndighed

Energitilsynet skal desuden fungere som klagemyndighed, der skal bilægge eventuelle tvister om såvel nettilslutningsreglerne som driftsreglerne.

KOMMISSIONEN: CLEAN ENERGY FOR ALL EUROPEANS

EU-kommissionen fremlagde i november 2016 et større energipolitisk udspil under navnet Clean

Energy for all Europeans. Udspillet har været forhandlet i Europa-Parlamentet og Ministerrådet i 2017, og forhandlingerne fortsætter 2018.

Den samlede pakke indeholder overordnet otte lovforslag, som behandles efter EU's almindelige lovgivningsprocedure – det vil sige, at både Europa-Parlamentet og Ministerrådet skal være enige om forslagene.

Af særlig interesse for Energitilsynet er blandt andet Kommissionens forslag om at styrke ACER, Agency for the Cooperation of Energy Regulators. Kommissionen ser gerne, at ACER får udvidet kompetence på en række områder som f.eks. tilsyn med NEMO'er, engrosmarkederne og handelen på grænseoverskridende infrastruktur. Kommissionen foreslår også, at ACER skal have tilsynskompetence med kommende regionale driftscentre, der ifølge Kommissionen er tiltænkt en koordinerende rolle i driften af elsystemerne på tværs af landegrænser. Og endelig ser Kommissionen gerne, at ACER får en større rolle for udvikling og anmeldelse af netregler.

Energitilsynet følger i almindelighed behandlingen af energiudspillet og i særdeleshed forslaget om at udvide ACERs kompetence, fordi det vil sætte den juridiske ramme for Energitilsynets samarbejde på europæisk plan, herunder samarbejdet med agenturet og med andre regulerende myndigheder.

SAGSBEHANDLINGS- TID

Energitilsynets hovedopgave er først og fremmest at træffe afgørelse i de større, principielle sager, der fastlægger en praksis på de dele af el-, naturgas- og fjernvarmeområderne, som Energitilsynet regulerer.

Sekretariatet for Energitilsynet behandler og afgør konkrete sager på baggrund af den praksis, som Energitilsynet har fastlagt.

ENERGITILSYNET

Energitilsynet behandlede 19 beslutningssager og 17 orienteringssager i 2017 (tabel 5). Det er for beslutningssager på niveau med året før. For orienteringssager er det noget over niveauet fra året før.

Energitilsynet har haft en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på tilsynssager på 8,8 måneder i 2017, idet der alene måles sagsbehandlingstid på beslutningssagerne (tabel 6). Det er en stigning i sagsbehandlingstiden på ca. en måned; et forhold der blandt andet må ses i sammenhæng med behandlingen af en større, kompleks sag om forrentning af indskudskapitalen i en fjernvarmevirksomhed. Sagens behandling og afgørelse afventede en udredning fra et ekspertudvalg.

Sagsbehandlingstiden varierer fra år til år, afhængigt af sagerne kompleksitet, høringer og dialog med relevante virksomheder undervejs i sagsbehandlingen. Sekretariatet for Energitilsynet har generelt indført en række initiativer til bedre styring af sagsbehandlingen i de senere år, men det er fortsat tilfældet, at nogle komplicerede og omfattende sager kan have en relativt lang sagsbehandlingstid.

SEKRETARIATET FOR ENERGITILSYNET

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for afgjorte sekretariatssager var 6 måneder i 2017. I 2016 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 4,5 måneder. Stigningen i sagsbehandlingstiden må blandt andet ses i sammenhæng med, at en række sager har afventet principiel afklaring. Det har medvirket til at forlænge den samlede sagsbehandlingstid.

Det samlede antal sager i sekretariatet steg betydeligt og var i alt på 1942 sager i 2017 mod 1590 i 2016. Også antallet af afgjorte sager var højere i 2017 end året før (tabel 7).

I opgørelsen af antallet af sager indgår alene sager, hvor der er truffet en afgørelse. Dermed er sager, der omhandler telefonisk vejledning af og oplysning til borgere, virksomheder, andre myndigheder, presse, indlæg på konferencer mv., ikke omfattet af statistikken. Det samme gælder energivirksomheders indberetning af priser og data, sekretariatets dialog med andre myndigheder, brancheforeninger og internationale samarbejdspartnere og lignende.

TABEL 5 | Sager behandlet på Energitilsynets møder

	2016 beslutning	2016 orientering	2017 beslutning	2017 orientering
Elektricitet	11	5	6	9
Naturgas	3	1	4	2
Fjernvarme	6	0	8	2
Tværgående	1	5	1	4
I alt	21	11	19	17

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

TABEL 6 | Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for tilsynssager, 2012 til 2017, mdr.

	2013	2014	2015	2016	2017
Energitilsynet (beslutningsager)	7	11	9	7,4	8,8

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

TABEL 7 | Sager i Sekretariatet for Energitilsynet

	2013	2014	2015	2016	2017
Antal sager i alt	1831	1559	1494	1590	1942
Afgjorte sager*	1200	793	784	729	756

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet.

Note *: Opgørelsesmetoden for afgjorte sager i 2013 omfatter afgørelser i en mere bred forstand og indeholder også tilkendegivelser, vejledninger og høringsvar til andre myndigheder etc. Fra og med kalenderåret 2014 (markeret med rød) omfatter opgørelsen af afgjorte sager alene sager, der fremstår som afgørelser i snæver forstand, dvs. en udtalelse, hvorved myndigheden i forhold til en bestemt adressat eller afgrænset kreds af adressater ensidigt fastsætter, hvad der er eller skal være ret i et konkret foreliggende tilfælde. Dette er baggrunden for, at det fremstår som om, der er sket et fald i antallet af afgørelsessager fra 2014 og fremefter.

ENERGIKLAGE- NÆVNET

Energiklagenævnet behandler blandt andet klager over afgørelser truffet i Energitilsynet, og opgørelsen for 2017 viser, at Energiklagenævnet har truffet afgørelse i 10 sager med udspring i afgørelser i Energitilsynet eller Sekretariatet for Energitilsynet, heraf er halvdelen blevet stadfæstet i Energiklagenævnet (tabel 8).

Omstødelsesprocenten varierer fra år til år. Der kan være flere forklaringer på variationerne. Energitilsynet har som første myndighedsinstans sager, hvor det er første gang, at lovgivning skal fortolkes og omsættes i en praksis. Antallet af klagesager over sådanne "nytolknings-sager" kan have indflydelse på opgørelsen. Det bør desuden bemærkes, at Energitilsynet i visse sager træffer afgørelser, der har økonomisk indvirkning på virksomheder og kunder og derfor ønskes prøvet ved ankeinstans.

I lyset af at Energitilsynet og Sekretariatet for Energitilsynet træffer afgørelse i 700 til 800 sager om året, er det en beskedent del, der bliver hjemvist til fornyet behandling af Energiklagenævnet.

TABEL 8 | Sager i Energiklagenævnet med udspring i Energitilsynet

	2013	2014	2015	2016	2017
Antal sager afgjort af klagenævnet. Heraf:	17	23	11	14	10
- Stadfæstet	10	13	10	7	5
- Ophævet/delvist ændret, delvist hjemvist	3	5	1	3	1
- Afsluttet uden afgørelse	0	3	0	0	1
- Afvist af klagenævnet	4	2	0	4	3
Omstødsesprocent	23	28	9	30	17

Note: Omstødsesprocenten er opgjort som antal sager, der er ophævet/delvist ændret/delvist hjemvist divideret med antal afsluttede sager minus sager, der er afvist eller afsluttet uden afgørelse

ØKONOMI

Omkostningerne til Energitilsynets arbejde finansieres i henhold til lovgivningen af gebyrer fra de virksomheder, som Energitilsynet fører tilsyn med. De nærmere regler for virksomhedernes gebyrer fremgår af betalingsbekendtgørelser⁹ for de enkelte områder.

Energitilsynets samlede omkostninger er steget med 1,4 mio. kr. fra 2016 til 2017 (tabel 9).

Årsagen er primært, at Energitilsynet har fået tilført en ny opgave med at føre tilsyn med dele af energispareordningen i net- og distributionsvirksomheder på el-, naturgas- og fjernvarmeområderne. Til dette formål er der oprettet et nyt center med en række medarbejdere pr. 1. august 2017. Blandt andet som følge heraf er omkostningerne til løn steget med 3,2 mio. kr. Øvrige driftsomkostningerne er til gengæld faldet med 1,8 mio., kr., som følge af blandt andet et mindre brug af eksterne konsulenter i 2017 end i 2016.

Energitilsynets omkostninger er siden etableringen som selvstændig myndighed med egen organisation i 2011 steget fra godt 36 mio. kr. til

59 mio. kr. i 2017. Stigningen må ses i sammenhæng med, at Energitilsynet løbende har fået tilført nye tilsynsopgaver, hvoraf nogle har krævet personalemæssige udvidelser. Lønomsætningerne udgjorde således ca. 25 mio. kr. i 2011 mod ca. 38 mio. kr. i 2017.

Energitilsynet lønomsætning kan ses i relation til indtægtsforholdene i de tre sektorer, som Energitilsynet regulerer.

Fjernvarmedistributionsvirksomhedernes indtægter fra forbrugsafregning var i 2016/2017 i størrelsesordenen 17 mia. kr. Elnetvirksomhedernes indtægter fra forbrugerne beløb sig til godt og vel 7 mia. kr. inklusive energispareomkostninger i 2015, og gasnetvirksomhedernes indtægter fra forbrugerne beløb sig til godt 1,5 mia. kr. inklusive energispareomkostninger for 2018.

REGNSKAB FOR GEBYRER

Regnskabsresultatet for 2017 udviser et samlet overskud på 19,7 mio. kr. (tabel 10).

Overskuddet fordeler sig med 1,7 mio. kr. på elområdet, 12,6 mio. kr. på gasområdet, 0,8 mio. kr. på fjernvarmeområdet og 4,6 mio. kr. på energispareområdet.

I de kommende år vil Energitilsynet kunne anvende gebyrbeholdningen til nye opgaver på tilsynsområdet. Ellers vil beholdningen blive tilbageført til de gebyrpligtige virksomheder.

⁹ Bekendtgørelse nr. 748 af 9. juni 2017 om betaling for myndighedsbehandling efter lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning; bekendtgørelse nr. 1358 af 30. november 2015 om betaling for myndighedsbehandling efter lov om varmforsyning samt bekendtgørelse nr. 840 af 28. juni 2017 om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder.

TABEL 9 | Energitilsynets omkostninger, 2016 - 2017, mio. kr.

	2016	2017
Lønomsotninger	35,1	38,3
Driftsomsotninger	22,5	20,7
Omsotninger i alt	57,6	59,0

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

TABEL 10 | Gebyrregnskab 2017, mio. kr

	El	Gas	Varme	Energi- besparelser	I alt
Beholdning ultimo 2016	8,8	-2,3	13,7	0	20,3
Gebyrindtægter 2017	35,6	19,3	15,6	8,2	78,7
Omsotninger 2017	33,9	6,7	14,8	3,6	59,0
Regnskabsresultat 2017	1,7	12,6	0,8	4,6	19,7
Beholdning ultimo 2017	10,5	10,3	14,5	4,6	40,0

Kilde: Sekretariatet for Energitilsynet

NY LOVGIVNING

ENERGISPAREOMRÅDET

Bekendtgørelse om energispareydelse i net- og distributionsvirksomheder (BEK. nr. 840 af 28/06/2017)

Energistyrelsen har 28. juni 2017 udstedt en ny energisparebekendtgørelse. Bekendtgørelsen fastlægger nye opgaver for Energitilsynet og trådte i kraft d. 30. juni 2017.

Bekendtgørelsen har til formål at fremme net- og distributionsvirksomhedernes realisering af omkostningseffektive energibesparelser. Bekendtgørelsen fastlægger blandt andet nye og mere detaljerede krav til virksomhedernes opgørelse af omkostninger i forbindelse med realisering af energibesparelser og regnskabsførelsen i sammenhæng hermed. Bekendtgørelsen fastlægger, at Energitilsynet fører kontrol med virksomhedernes overholdelse af reglerne om opgørelse af omkostninger og regnskabsførelse.

Bekendtgørelsen blev revideret med bekendtgørelse nr. 1622 af 18/12/2017 som trådte i kraft 1. januar 2018. Bekendtgørelsen medfører mindre justeringer i forhold til den hidtil gældende bekendtgørelse og fastlægger enkelte nye regler om elnetvirksomheders afvikling af energispareforskelle.

ELOMRÅDET

Lov om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (Lov nr. 662 af 8/6/2017)

Folketinget har ved lov nr. 662 af 8. juni 2017 fastsat nye regler på en række områder:

- Fastlæggelse af de overordnede rammer for en ny økonomisk regulering af netvirksomhederne. Rammerne skal blandt andet sikre en effektiv eldistributionssektor med rimelige priser og en fortsat høj forsynings sikkerhed. Den mere detaljerede regulering på området er siden blevet udmøntet ved en ny indtægtsrammebekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1594 af 18/12/2017)
- Skærpelse af kravet om, at netvirksomheder skal sikre, at der ikke skabes uklarhed om virksomhedernes særskilte identitet, og at netvirksomheder, der er vertikalt integrerede, er identitetsmæssigt adskilt fra vertikalt integrerede konkurrenceudsatte virksomheder, herunder elhandelsvirksomheder
- Fastsættelse af regler om at Energinet.dk skal betale et beløb til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet til dækning af omkostninger til løsning af opgaver i henholdsvis Energistyrelsen, Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet indtil udgangen af 2017 m.v.
- Bestemmelser som ophævelse af reglen om udligning af energispareforskelle, ophævelse af to støtteordninger for elektricitet fra særlige elproduktionsanlæg mv.

Loven trådte i kraft den 1. juli 2017.

Bekendtgørelse om indtægtsrammer for netvirksomheder (BEK. nr. 1594 af 18/12/2017).

Bekendtgørelsen om indtægtsrammer er revideret som led i den nye økonomiske regulering af netvirksomhederne ved lov nr. 662 af 8. juni 2017. Den indebærer blandt andet en overgang til 5-årige reguleringsperioder, hvor den enkelte netvirksomhed har en årlig indtægtsramme bestående af en omkostnings- og forrentningsramme, og hvor der fastsættes effektiviseringskrav. Bekendtgørelsen giver endvidere mulighed for, at indtægtsrammerne på en række punkter kan justeres ved ændringer i en reguleringsperiode.

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 2018.

Bekendtgørelse om IT-beredskab for el- og naturgassektoren (BEK. nr. 515 af 23/05/2017)

Bekendtgørelse om IT-beredskab for el- og naturgassektoren er udstedt som led i udmøntning af ændring af elforsyningsloven.

Energitilsynet kan efter ansøgning forhøje reguleringsprisen midlertidigt for netvirksomheder, der har dokumenterede meromkostninger som følge af krav om tilmelding til en it-sikkerhedstjeneste.

Bekendtgørelsen er efterfølgende ved BEK.nr. 1609 af 18/12/2017 ændret som følge af den nye indtægtsrammebekendtgørelse om økonomisk regulering af elnetvirksomhederne. Der er dog ikke ændret i, hvilke omkostninger virksomhederne kan få dækket ved en forhøjelse af indtægtsrammen.

Bekendtgørelsen trådte i kraft 1. juli 2017.

VARMEOMRÅDET

Lov om varmforsyning (LBK nr. 523 af 22/5/2017, som ændret ved lov nr. 663 af 8/7/2017, lov nr. 1399 af 5/12/2017 og lov nr. 1677 af 26/12 2017)

Lov om varmforsyning er ændret tre gange i 2017. Ved ændringslov nr. 663 af 8. juni 2017 blev lovens modregningsregler ændret i forbindelse med, at der i udligningsloven blev indført 100 pct. modregning i kommunernes bloktilskud af midler, der hidrører fra forrentning af indskudskapital. Det betyder, at kommuner fremover skal registrere midler fra forrentning af indskudskapital på en særskilt konto. Dette gælder for alle varmevirksomheder, som kommunen direkte eller indirekte ejer eller har ejet andele i efter 3. maj 2017.

Det blev desuden indført, at der ikke skal ske registrering, såfremt midlerne inden for en kommunal koncernstruktur anvendes til investering i materielle anlægsaktiver, der er omfattet af lov om varmforsyning, lov om elforsyning, lov om fjernkøling og lov om naturgasforsyning.

Ved ændringslov nr. 1677 af 26. december 2017 om standardisering af regnskabsføring og dataindberetning m.v. for varme-

forsyningsvirksomheder til brug for en ny økonomisk regulering på varmeområdet blev bestemmelsen om indtægtsrammer erstattet af nye regler. Formålet er at skabe datagrundlaget for, at en ny økonomisk regulering af fjernvarmesektoren kan udvikles på baggrund af stemmeaftalerne af 7. april 2016 og 2. juni 2017 mellem et flertal i Folketinget. Herved gennemføres aftalernes punkter om standardiserede omkostninger og indberetning af data til Energitilsynet. Og med ændringen har Energitilsynet fået hjemmel til at fastsætte regler om varmeforsyningsvirksomhedernes regnskabsføring og budgettering, herunder at regnskabsåret skal følge kalenderåret, samt udarbejdelse af en standardkontoplan og pris- og levetidskatalog.

Den nye regulering gælder i første omgang varmeforsyningsvirksomheder, der er omfattet af varmeforsyningslovens prisregulering, og som i to ud af tre år i årene 2014-2016 har solgt mindst 50 TJ opvarmet vand eller damp pr. år. Undtaget er industrivirksomheder, der leverer overskudsvarme og virksomheder, der leverer biogas eller andre brændbare gasarter til varmeproduktion.

Energitilsynet har den 31. oktober 2017 som led i første udmøntning af ændringslovens bemyndigelser behandlet et udkast til ændring af Energitilsynets anmeldelsesbekendtgørelse, som skal sikre, at de relevante varmeforsyningsvirksomheder lægger deres varmeregnskabsår om til kalenderår.

Bekendtgørelse om et prisloft for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg (BEK. nr. 817 af 21. juni 2017)

Energistyrelsens prisloftbekendtgørelse er ændret, hvilket blandt andet indebærer, at Energitilsynet ved fastsættelsen af prisloftet for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg, dels skal medtage et tillæg for investeringer i centrale kraftvarmeanlæg, der ikke indgår i gennemsnitsprisen for opvarmet vand fra disse anlæg, dels skal lægge de centrale kraftvarmeanlægs faktiske brændselsanvendelse til grund ved tillæg eller fradrag for ændringer i energifgifter.

Bekendtgørelsen trådte i kraft 1. juli 2017.

Bekendtgørelse om anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion og andre betingelser for levering af fjernvarme samt varmeproduktionsomkostninger til brug for fastsættelse af prisloft (BEK. nr. 816 af 21. juni 2017)

Energitilsynet har ændret anmeldelsesbekendtgørelsen på varmeområdet, hvilket blandt andet indebærer, at ejerne af de centrale kraftvarmeværker skal anmelde yderligere oplysninger til Energitilsynet til brug for fastsættelsen af affaldsvarmepriisloftet.

Baggrunden for at ændre anmeldelsesbekendtgørelsen var nye regler i Energistyrelsens bekendtgørelse om et prisloft for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg, som er omtalt ovenfor.

Desuden skal alle anmeldelser til Energitilsynet frem over som udgangspunkt ske via Energitilsynets elektroniske anmeldelsessystem, ENAO. Fra og med 1. januar 2015 har elektronisk anmeldelse været obligatorisk, men visse anmeldelser til Energitilsynet på varmeområdet har kunnet foretages pr. e-mail. Fra og med 1. juli 2017, hvor den nye anmeldelsesbekendtgørelse trådte i kraft, skal alle anmeldelser ske i ENAO.

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. juli 2017.

Bekendtgørelse om indregning af driftsmæssige afskrivninger, henlæggelser til nyinvesteringer og med Energitilsynets tiltræden, forrentning af indskudskapital (BEK. nr. 941 af 04/07/2017)

Bekendtgørelsen om afskrivninger er ændret, hvilket blandt andet indebærer, at forrentning alene kan indregnes for den del af indskudskapitalen, der anvendes til virksomhedens drift eller til investeringer i anlæg, og at den tilladte forrentning kan bortfalde, såfremt forrentningen ikke er indregnet inden for en fastsat periode.

Baggrunden for at ændre bekendtgørelsen er dels at præcisere og begrænse virksomhedernes muligheder for at få godkendt forrentning af indskudskapitalen, dels at begrænse prisstigninger som følge af indregning af forrentning ved at sætte et loft over det årlige forrentningsbeløb, der kan indregnes i varmepriserne.

Energistyrelsen har ved ændringen af afskrivningsbekendtgørelsen erstattet begrebet "rimelig" forrentning med en "markedsfølsom, systematisk risikojusteret" forrentning af indskudskapital. Der er tale om en kodificering af Energitilsynets praksis, som bl.a. er fastsat ved Energitilsynets notat af 31. januar 2017 om WACC på varmeområdet og Energitilsynets to notater henholdsvis fra 2015 og 2016 om principperne for opgørelsen af indskudskapitalen.

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 7. juli 2017

FINANSIERING AF ENERGITILSYNET

Bekendtgørelser om betaling for myndighedsbehandling efter lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning (BEK. nr. 1619 af 15/12/2017 og BEK. nr. 1620 af 15/12/2017 samt BEK. nr. 1715 af 26/12/2017 og BEK. nr. 1716 af 26/12/2017).

Energistyrelsen blev i 2016 opmærksom på, at der var uoverensstemmelser mellem lovhjemlerne til gebyropkrævning og udmøntningen af hjemlerne i bekendtgørelserne

om gebyropkrævning. Gebyropkrævningen for el- og gasområdet til finansiering af Energistyrelsen, Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet blev derfor suspenderet med virkning fra den 1. oktober 2016.

En midlertidig finansiering fra 1. oktober 2016 til 1. januar 2018 blev etableret med ved lov nr. 622 af 8. juni 2017 om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Hjemmel til permanent gebyrbetaling for myndighedsopgaver i Energistyrelsen og Energitilsynet fra den 1. januar 2018 blev etableret med lov nr. 1399 af 5. december 2017. Denne lov blev endvidere præciseret med lov nr. 1667 af 26. december 2017. Lovene foreskriver, at Energitilsynet får beføjelser til selv at fastsætte de nærmere regler om fordeling af betalingen til Energitilsynet fra energivirksomhederne, dog bortset fra energispareområdet, hvor kompetencen forbliver hos ministeren.

På den baggrund har Energitilsynet udstedt egne bekendtgørelser om betaling for myndighedsbehandling efter henholdsvis elforsyningsloven, lov om fremme af vedvarende energi, naturgasforsyningsloven og varmforsyningsloven.

Bekendtgørelserne fastsætter dels timeafregnede gebyrer og gebyrer baseret på grundbeløb. Timeafregnede gebyrer bliver opkrævet, hvor der er direkte modydelse, som f.eks. behandling af tilladelser, godkendelser, ansøgninger m.v. Gebyrer baseret på generelle grundbeløb opkræves, hvor opgaver omfatter modydelse i bredere forstand, som f.eks. tilsyn, markedsovervågning og bredere analyseopgaver. De fire bekendtgørelser trådte i kraft 1. januar 2018.

ANDRE MYNDIGHEDER PÅ ENERGIOMRÅDET

Energitilsynets opgaver har mange berøringsflader til andre myndigheder, som også har kompetence på energiområdet. Det drejer sig om energi-, forsynings- og klimaministeren, der er den øverste ansvarlige på energiområdet, Energistyrelsen, Energiklagenævnet, Ankenævnet på Energiområdet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Energinet.dk, der er en selvstændig offentlig virksomhed med en række opgaver i el- og naturgassektoren samt Forbrugerombudsmanden

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets departement varetager kontakten til Folketinget, herunder til det Enerkipolitiske Udvalg og har ansvar for lovgivningen på området mv.

Energistyrelsens opgave er at etablere de rette rammer og virkemidler for energiområdet, sikre forsyningssikkerheden og sørge for, at udviklingen sker på en såvel samfundsøkonomisk som miljømæssig og sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

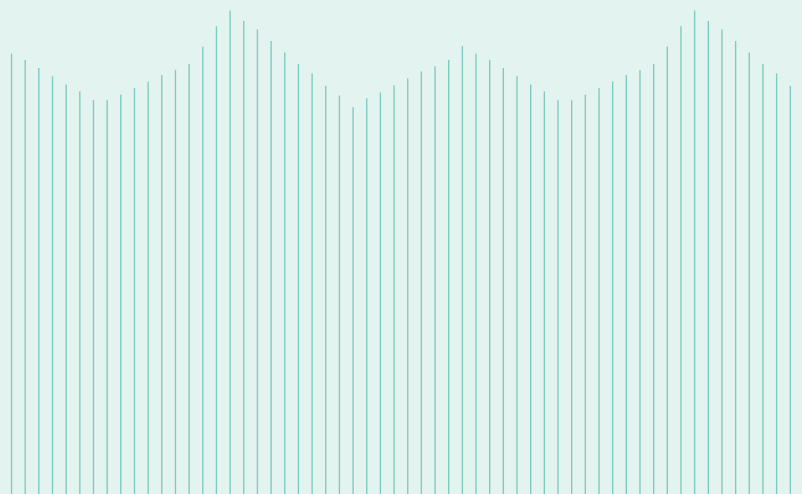
Energinet ejer transmissionsnettene for el og naturgas, men selskabet har også en række andre opgaver, bl.a. at opretholde den overordnede forsyningssikkerhed på el- og gasområdet på kort og langt sigt, udbygge den overordnede danske infrastruktur på el- og gasområdet, skabe objektive og gennemsigtige betingelser for konkurrence på energimarkederne og at overvåge, at konkurrencen fungerer og at gennemføre en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning, som omfatter fremtidige behov for transmissionskapacitet og den langsigtede forsyningssikkerhed m.m.

Energiklagenævnet behandler klager over myndighedsafgørelser i enkeltsager og over eventuelle fejlfortolkninger af lovgivningen.

Ankenævnet på Energiområdet behandler private klager om køb og levering af ydelser fra energiforsyningsvirksomheder. Ankenævnet blev oprettet den 1. november 2004, som et privat ankenævn efter forbrugerklagenævnsløven. Sekretariatsbetjeningen varetages af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen holder øje med, at de liberaliserede virksomheder overholder konkurrence-lovgivningen.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at bl.a. energiselskaberne overholder markedsføringsloven og anden forbrugerbeskyttende lovgivning.

RESULTATER OG UDFORDRINGER 2017 | ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. 41 71 54 00
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

ISBN: 978-87-999813-1-1

Opsætning: MONTAGEbureauet ApS
Tryk: Kailow Graphics A/S
April 2018

ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400

post@energitilsynet.dk
energitilsynet.dk
